

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

అల్ అంబియా సూరా పరిచయం

ఈ సూరా మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 112 వాక్యాలు ఉన్నాయి. మక్కాకు చెందిన తిరస్కారులు, బహుదైవారాధకులు ఖుర్ఆన్‌ను పరిహసించే కాలంలో ఈ సూరా అవతరించింది. అవిశ్వాసుల ఆక్షేపణలకు, ఎగతాళికి ఇందులో సమాధానం ఇవ్వబడింది.

21. సూర అంబియా

ఆయత్లు : 112

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) మానవుల లెక్కల సమయం సమీపించింది. అయినా వారు నిశ్చింతకు గురై విముఖత చూపుతున్నారు. (2) వారి ప్రభువు తరపు నుండి వారివద్దకు ఏ ఉపదేశం వచ్చినా, దాన్ని వారు అశ్రద్ధగా వింటారు. ఆటలాడుతూ ఉంటారు.

(3) వారి మనస్సులు వ్యర్థ ఆలోచనల్లో మునిగి ఉన్నాయి. దుర్మార్గులు రహస్యంగా కుట్రలు పన్నుతున్నారు. “ఈ వ్యక్తి మీలాంటి ఒక మానవుడే కదా! మీరు చూస్తూ చూస్తూనే మాయాజాలంలో చిక్కుకుపోతారా?” (4) ప్రవక్త ఇలా అన్నారు, “నా ప్రభువు ఆకాశంలోనూ, భూమిపైననూ పలుకబడే ప్రతి మాటను తెలుసుకుంటాడు. ఆయన సర్వం వినేవాడూ, సర్వమూ తెలిసినవాడూను.” (5) అయితే వారు ఇలా అన్నారు, “కాదు, ఇవి ఆధారం లేని కలలు. ఇవి ఇతని కల్పనలు, ఇతడు ఒక కవి. పూర్వకాలపు ప్రవక్తలు పంపబడినట్లు, ఇతన్ని కూడా ఏదైనా ఒక సూచన తీసుకురమ్మనండి.” (6) వాస్తవం ఏమిటంటే వారికంటే ముందు ఏ జనవాసం కూడా విశ్వసించలేదు. ఆ కారణంగా మేము దాన్ని నాశనం చేశాము. వీరు మాత్రం విశ్వసిస్తారా? (7) ఓ ప్రవక్తా! నీకు పూర్వం కూడా మేము పురుషులనే ప్రవక్తలుగా పంపాము. వారికి మేము దైవవాణిని అందజేశాము. ఇది మీకు తెలియకుంటే గ్రంథ ప్రజలను అడిగి తెలుసుకోండి.

﴿ 7 رُؤُوسُهَا ﴾ ﴿ 21 سُوْرَةُ الْاَنْبِيَاءِ مَكِّيَّةٌ ﴾ ﴿ 112 آيَاتُهَا ﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ
مُّعْرِضُونَ ﴿1﴾

مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ اِلَّا
اسْتَمَعُوْهُ وَهُمْ يَلْعَبُوْنَ ﴿2﴾

لَا هِيْءَ قُلُوْبُهُمْ ۗ وَاسْرُوْا النَّجْوٰى ۗ الَّذِيْنَ
ظَلَمُوْا ۗ هَلْ هٰذَا اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ۗ اَفَتَتَوَنَّنُوْنَ

السَّحَرٰۗ وَانْتُمْ تَبْصُرُوْنَ ﴿3﴾

قُلْ رَبِّيْ يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَآءِ
وَالْاَرْضِ ۗ وَهُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ﴿4﴾

بَلْ قَالُوْا اَضْعَاطٌ اَحْلَامٍ ۗ بَلِ افْتَرٰهُ بَلْ
هُوَ شَاعِرٌ ۗ فَلْيَاەتِنَا بِآیَةٍ ۗ كَمَا اُرْسِلَ

الْاَوَّلُوْنَ ﴿5﴾

مَا اٰمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرِيْبَةٍ اَهْلَكْنٰهَا ۗ اَفْهُمْ
يُؤْمِنُوْنَ ﴿6﴾

وَمَا اُرْسَلْنَا قَبْلَكَ اِلَّا رِجَالًا تُوحٰى اِلَيْهِمْ
فَسَلُوْا اَهْلَ الدِّیْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿7﴾

(8) వారికి మేము అన్నం తినని శరీరాలనూ ఇవ్వలేదు. వారు అమరులుగానూ ఉండిపోలేదు. (9) చివరకు వారికి మేము చేసిన వాగ్దానాలను నెరవేర్చాము. వారినీ, ఇంకా మేము కోరినవారినీ రక్షించాము. అతిక్రమించిన వారిని నాశనం చేశాము. (10) మేము మీ వద్దకు ఒక గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాము. అందులో మీ గురించే ఉంది. అయినప్పటికీ మీరు బుద్ధిని ఉపయోగించరెందుకు? (11) దుర్మార్గుల పట్టణాలను ఎన్నింటినో మేము నుజ్జు నుజ్జు చేసివేశాము. దాని తరువాత మరో జాతిని ఆవిర్భవింపజేశాము. (12) వారు మా శిక్షను గ్రహించి అక్కడి నుండి పారిపోసాగారు. (13) అప్పుడు వారితో ఇలా పలకటం జరిగింది. “పారిపోకండి, మీరు అనుభవిస్తున్న సుఖాల వైపునకు, ఇళ్ళల్లో ఉన్న విలాస వస్తువుల వైపునకు మరలిపోండి. తప్పకుండా మిమ్మల్ని ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది. (14) అప్పుడు వారు ఇలా అన్నారు: “అయ్యో! మా దౌర్భాగ్యం, నిస్సందేహంగా మేము అపరాధులమే.” (15) మేము వారిని నూర్పిడి చేసిన పంటవలె చేసేవరకు చల్లారిపోయిన అగ్ని కుప్పలా చేసివేసేవరకూ వారు ఇలాగే అరుస్తూ ఉండి పోయారు. (16) మేము ఈ ఆకాశాన్నీ భూమినీ వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తాన్ని ఏదో ఆటగా సృష్టించలేదు. (17) ఒకవేళ మేము ఏదైనా ఆట వస్తువును చేయదలిస్తే, అసలు మేము చేయవలసింది కేవలం ఇంతే అయితే, మా వద్ద ఉన్న దానినే చేసుకునేవారము. (18) అయితే మేము అసత్యాన్ని సత్యంతో దెబ్బతీస్తాము. అది దాని తలను పగలగొడుతుంది. చూస్తూ ఉండగానే అది సమసిపోతుంది. మీరు కల్పిస్తున్న విషయాల కారణంగా మీరే నాశనం అవుతారు. (19) భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నవన్నీ అల్లాహ్ కే చెందినవి. ఆయన వద్ద ఉన్న వారు ఆయన ఆరాధన పట్ల గర్వం వహించరు. విరక్తి కూడా చెందరు.

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَّا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا
كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾
ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ
وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾
لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾
وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا
بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿١١﴾
فَلَمَّا أَحْسَسُوا بِآسَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْتَكِبُونَ ﴿١٢﴾
لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ
وَمَسْكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَسْأَلُونَ ﴿١٣﴾
قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾
فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ
حَصِيدًا مُخْتَدِينَ ﴿١٥﴾
وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
لِعِبَادٍ ﴿١٦﴾
لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهُمْ آيَةً لَتَّخِذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ
كُنَّا فَعِلِينَ ﴿١٧﴾
بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا
هُوَ رَاقٍ ۖ وَلَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾
وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ ۖ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾

(20) రాత్రీ పగలు ఆయన స్తోత్రం చేస్తూనే ఉంటారు. అలసట చెందరు. (21) వారు ప్రపంచంలో కల్పించుకున్న ఆరాధ్యులు వారిని లేపి నిలబెట్టగలరా? (22) ఒకవేళ ఆకాశంలో, భూమిలో ఒక్క అల్లాహ్ తప్ప ఇతర ఆరాధ్యులు కూడా ఉంటే రెండింటి వ్యవస్థ చిన్నాభిన్నమై ఉండేది. కనుక మహా సింహాసనానికి ప్రభువైన అల్లాహ్ వారు కల్పించే విషయాలకు అతీతుడు, పరిశుద్ధుడు. (23) ఆయన తాను చేసిన దానికి సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. కాని ఇతరులందరూ సమాధానం చెప్పి తీరాలి. (24) ఆయన్ని కాదని వారు ఇతర ఆరాధ్యులను కల్పించుకున్నారా? ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను : “మీ సాక్ష్యాన్ని తీసుకురండి. ఇందులో నాతో ఉన్నవారి ప్రస్తావన కూడా ఉంది. నాకంటే ముందు వారి ప్రస్తావన కూడా ఉంది. అయితే వారిలో చాలా మందికి యదార్థమేమిటో తెలియదు. అందువల్లే వారు విముఖత చూపుతున్నారు.

﴿20﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ﴿20﴾
 ﴿21﴾ أَمْ اتَّخَذُوا إِلَهًا مِّنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ ﴿21﴾
 لَوْ كَانَ فِيهَا إِلَهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا ۖ فَسُبْحٰنَ
 اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿22﴾
 لَا يُسْئَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْئَلُونَ ﴿23﴾
 أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا
 بُرْهَانَكُمْ ۚ هَذَا ذِكْرٌ مِّن مَّعَىٰ وَذِكْرٌ مِّن
 قَبْلِي ۗ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ
 مُّعْرِضُونَ ﴿24﴾

21. అల్ అంబియా

1 - 24 వాక్యాల వివరణ

సహోల్ బిన్ సఅద్ (ర) ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు. ప్రవక్త (స) “నేను ఎలా పంపబడ్డానంటే నేనూ, తీర్పుదినం ఇలా ఉన్నాము అని పలికి, ప్రవక్త (స) తన చూపుడు వ్రేలును, మధ్య వేలును ఎత్తిచూపారు.” (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.4889) (త్రైసిరుల్ ఖుర్ఆన్)

1వ వాక్యం : ఈ వాక్యంలో సామాన్య మానవుల లేదా మక్కా అవిశ్వాసుల పరిస్థితిని ప్రస్తావించటం జరిగింది. వారు రోజురోజుకూ తీర్పుదినానికి దగ్గర అవుతూ ఉన్నారు. ఈ విధంగా వారు తీర్పు మైదానంలో అల్లాహ్ ముందు తమ కర్మల విచారణకు సమీపిస్తూ ఉన్నారు. అందుకని వారు ప్రవక్త (స)ను విశ్వసించి ఆ రోజు సాఫల్యం పొందటానికి ప్రయత్నించి ఉండవలసింది. కాని పరిస్థితి దానికి భిన్నంగా ఉంది. తీర్పు మైదానంలోని విచారణ పట్ల ఏమరుపాటుకు గురియై ఉన్నారు. తీర్పుదినం గురించి ఎటువంటి విచారణ లేకుండా తాత్కాలిక ఇహలోక సుఖాల్ని జీవిత ఆశయాలుగా భావిస్తున్నారు.

ఖుర్ఆన్ వాక్యాలు, సూరాలు నిరంతరం అవతరిస్తూ ఉండేవి. ఈ నిరంతర హెచ్చరికలు, బోధనలు విని, గ్రహించి మక్కా అవిశ్వాసుల మనసులు ఇస్లామ్ స్వీకరించి ఉండవలసింది. కాని వారు అహంకారం వల్ల ఎల్లప్పుడూ ఖుర్ఆన్ పట్ల హాస్యంగా ప్రవర్తించేవారు. తమ అటపాటల, సుఖభోగాల జీవితంలో నిమగ్నమయి ఉండేవారు. ఈ కారణంగా వారి హృదయాలు ఖుర్ఆన్ వాక్యాలను గురించి ఆలోచించకుండా, గ్రహించకుండా విముఖత చూపాయి.

3 - 4వ వాక్యాలు : మక్కా అవిశ్వాసులు దైవదూతలే. అల్లాహ్ ప్రవక్తలు కాగలరని తలపోసేవారు. ఒకవేళ

మానవుల్లోని ఎవరైనా “నేను దైవప్రవక్తను” అని అంటే తన తరపు నుండి సత్య సూచకంగా, నిదర్శనంగా ఏదైనా మహిమ చూపిస్తాడు. అటువంటి వాడు మాంత్రికుడు అవుతాడు అని భావించేవారు. అందువల్లే వారు ప్రజలకు ఇస్లాం నుండి దూరంగా ఉంచటానికి కుట్రలు పన్నారు. అంతేకాక ప్రజలతో, “ముహమ్మద్ (స) కూడా మీ వంటి మానవుడే. అయితే అతని మాటల్లో మాయ ఉంది. మరి ఎందుకు మీరు అతన్ని అనుసరిస్తున్నారు?” అని అనేవారు.

వ్యాఖ్యాత అబుస్సూద్ (రహ్మా.లై) ఇలా పేర్కొన్నారు. “దైవచట్టాల అనుసరణ కొరకు, మానవుల మార్గదర్శకత్వం కొరకు మానవుణ్ణి మాత్రమే ప్రవక్తగా పంపడం సరియైనది అనే సంగతిని అవిశ్వాసులు మరచిపోయారు.” (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

5వ వాక్యం : మక్కా అవిశ్వాసులు ఖుర్ఆన్ దైవగ్రంథం కాదని ప్రజలను నమ్మించటానికి చాలా ప్రయత్నించారు. ఒకవేళ ప్రవక్త అయితే ఏదైనా నిదర్శనం తెచ్చి చూపెట్టాలి అని కోరేవారు. వారు తమ అహంకారం, ధిక్కారం, తిరస్కారం మూలంగా ఈ విధంగా ప్రవర్తించేవారు. ఎందుకంటే ఖుర్ఆన్ వాక్యాలు, ప్రవక్త (స) ద్వారా ప్రదర్శించబడుతున్న మహిమలు వారు విశ్వసించడానికి సరిపోతాయి. పూర్వ ప్రవక్తల మహిమలు చూసి విశ్వసించినట్లు వీరూ విశ్వసిస్తారనే విషయం ఒకవేళ అల్లాహ్ జ్ఞానపరిధిలో ఉంటే అల్లాహ్ అటువంటి నిదర్శనాలను పంపించి ఉంటాడు. కాని వారి వాదన తీరు కేవలం సత్యతిరస్కారాన్నే సూచిస్తుంది. అందువల్లే అల్లాహ్ వారికి సమాధానమిస్తూ వీరికంటే ముందు గతించిన అవిశ్వాస జాతులు కూడా వీరిలా నిదర్శనాలను, మహిమలను కోరారని, అయితే వాటిని ప్రదర్శించిన తరువాత కూడా వారు విశ్వసించలేదని, అప్పుడు మేము వారికి ఎటువంటి గడువు ఇవ్వకుండా నాశనం చేశామని, ఈ మక్కా అవిశ్వాసులు కూడా వారిలాగే ప్రవర్తిస్తారని తెలియజేశాడు. (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

8. పై అంశాన్ని సమర్థిస్తూ అల్లాహ్ పూర్వం వచ్చిన ప్రవక్తలు రక్తమాంసాలు గల మానవులేనని, అన్నపానీయాలు భుజించే మానవులేనని విశదపరిచాడు. అదేవిధంగా సూరె పుర్ఖాన్లోని 20వ వాక్యంలో ఇలా ఉపదేశించాడు. “మేము నీ కంటే ముందు పంపిన ప్రవక్తలందరూ తినే, త్రాగే మానవులే.” వారు ప్రపంచంలో ఒక నిర్ణీత కాలం వరకు జీవించి చనిపోయేవారు. అదేవిధంగా అల్లాహ్ ఈసూరాలోని 34వ వాక్యంలో ఇలా పేర్కొన్నాడు : “మేము నీకంటే ముందు ఎవరికీ శాశ్వత జీవితాన్ని ప్రసాదించలేదు.” మహిమలను కోరిన జాతుల వద్దకు పంపబడిన ప్రవక్తలకు అల్లాహ్ ఒకవేళ మహిమలు ఇస్తే, వారు మహిమలు చూసి కూడా విశ్వసించకపోతే వారిని నాశనం చేయడం జరుగుతుందని సెలవిచ్చాడు. అయితే అలాగే జరిగింది. నిదర్శనాలు చూపినా వారు విశ్వసించలేదు. (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

ఆ తరువాత ఈ ఖుర్ఆన్ గొప్ప గ్రంథం అని, ఈ గ్రంథం మీలోని ఒక వ్యక్తిపై అవతరింపజేయటం జరిగిందని, ఇది మీ కొరకు గౌరవ సూచకం అని, ఇంకా ఇందులో మంచి బోధనలు ఉన్నాయని, వీటిని అనుసరిస్తే ఉభయ లోకాల్లోనూ సాఫల్యం పొందుతారని సెలవియ్యబడింది.

9. ఇది యమన్లోని ఒక పట్టణం. ఈ ప్రాంతంలో అల్లాహ్ ఒక ప్రవక్తను పంపాడు. ఈ జాతి తీవ్రహింసలకు గురయింది. అప్పుడు వారు పశ్చాత్తాపం చెందారు. కాని వారి పశ్చాత్తాపం ఏమాత్రం ఫలితం ఇవ్వలేదు. (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

10. అల్లాహ్ అవిశ్వాసులను, బహుదైవారాధకులను వారి అకృత్యాల ఫలితంగా నాశనం చేస్తాడు. సృష్టిలోని ఏ వస్తువునూ అల్లాహ్ అనవసరంగా సృష్టించలేదు. వాటిని సృష్టించటంలో ఒక ఉద్దేశం ఉంది. దాసులు ఆయన అనుగ్రహాలను పొంది కృతజ్ఞత చూపాలి. ఆయన్నే ప్రార్థించాలి. అల్లాహ్ కు కృతఘ్నత చూపే, ధిక్కరించే జాతిని అల్లాహ్ శిక్షకు గురిచేస్తాడు. (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

11 - 15 : ఈ ప్రాంతం వారు అల్లాహ్ వాక్యాలను తిరస్కరించారు. అవిశ్వాసాన్ని అవలంబించారు.

అప్పుడు అల్లాహ్ వీరిలో చాలామందిని బఖ్తనసర్ ద్వారా సంహరించాడు. వీరి స్థానంలో మరో జాతిని తెచ్చాడు. వీరు ధార్మికంగా, నైతికంగా వారికంటే ఉన్నతులు. వారిని దైవశిక్ష సమీపించినపుడు వారు అక్కడి నుండి పారిపోసాగారు. అప్పుడు దైవదూతలు అపహాస్యంగా వారితో పారిపోకండి, సుఖభోగాలలో ఉండండి. మీరు చాలా గొప్పవారు. మీ సలహాలు కోరి ప్రజలు మీ వద్దకు వచ్చారని అన్నారు. దైవశిక్షను సైన్యం రూపంలో చూసి వారు పశ్చాత్తాపం చెంది చేతులు నులుపుకున్నారు. అరుస్తూ కేకలు వేస్తూ చివరికి వారు సంహరించబడ్డారు.

17వ వాక్యం : మేము వేళాకోళానికి కూడా ఇతరులను భార్యలుగా, కుమారులుగా చేసుకోలేదు. అవిశ్వాసులు అల్లాహ్ జిన్నులను వివాహం చేసుకున్నాడని, వారికి కుమార్తెలు, దైవదూతలు పుట్టారని, ఇంకా యూదులు అల్లాహ్ మర్యమ్ను తన భార్యగా చేసుకున్నాడని వారికి ఈసా (అ) జన్మించారని భావిస్తున్నారు. అలా చేయాలనే ఉంటే మా ఆరాధనలో నిమగ్నమయి ఉన్న దేవకన్యలను, దైవదూతలను మా సంతానంగా చేసుకుంటాము. ఇలా మేము చేయలేదు. ఇది మాకు ఎంతమాత్రం తగదు. మేము సర్వసృష్టికి ప్రభువులము. అందరూ మా దాసులు. మీలో ఎవరైనా తమ బానిసలను భార్యలుగా, కుమారులుగా చేసుకున్నారు? మీరు అలా చేయనప్పుడు మేమెలా చేస్తామని భావించారు? (త్రైసీరుద్రహ్యం)

18వ వాక్యం : ఖుర్ఆన్లోని సాక్ష్యాధారాల ద్వారా మూఢ విశ్వాసాలను ఖండించడం జరిగింది. ఖుర్ఆన్ అవతరించబడిన తరువాత కూడా మీరు విగ్రహారాధన మానుకోకపోతే మీ వినాశనానికి వేచి ఉండండి అని హెచ్చరించబడింది. (త్రైసీరుద్రహ్యం)

19, 20 వాక్యాలు : ఇందులో పై అంశాన్ని సమర్థించబడింది. అల్లాహ్ భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న సృష్టితాలన్నింటికీ ప్రభువు. ఆయన నిరపేక్షాపరుడు. ఆయనకు భార్యగాని, సంతానం గానీ లేరు. దైవదూతలు ఆయన ఆరాధనలో నిమగ్నమయి ఉన్నారు. వారు ఎప్పుడూ అలసట చెందరు.

21వ వాక్యం : విగ్రహారాధకులు పూజిస్తున్న విగ్రహాలు వారి మృతులను బ్రతికిస్తాయా? అని ప్రశ్నించటం జరిగింది. బ్రతికించలేరని సమాధానం లభించింది. అవిశ్వాసులు దాన్ని ఒప్పుకున్నారు. అందువల్ల ఆ విగ్రహాలు ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ఆరాధనకు అర్హులు కావు. (త్రైసీరుద్రహ్యం)

22వ వాక్యం : ఆరాధ్యుడు ఒక్కడే అని, అనేక దేవుళ్ళు లేరని బుద్ధి కూడా సాక్ష్యం ఇస్తుంది. అలా జరిగితే విశ్వవ్యవస్థ అంతా చిన్నాభిన్నమై ఉండేది. ప్రతి దేవుడు తన ఇష్టం వచ్చినట్లు చేస్తాడు. (మూమినూన్ : 91) అల్లాహ్ తప్ప ఇతర ఆరాధ్యులెవ్వరూ లేరని తేలింది. (త్రైసీరుద్రహ్యం)

23వ వాక్యం : అల్లాహ్ విశ్వవ్యవస్థ తన అధీనంలో ఉందని, తనను అడ్డుకునే వారెవరూ లేరని ప్రకటించాడు. మానవులు మరియు జిన్నులను విచారించడం జరుగుతుంది. అందరూ ఆయనకు దాసులే. ఆయనే అందరికీ ప్రభువు, పోషకుడు, ఆరాధ్యుడు. (త్రైసీరుద్రహ్యం)

24వ వాక్యం : రెండవసారి అవిశ్వాసులు విగ్రహారాధనను ఖండించడం జరిగింది. మీరు చేస్తున్న ఈ విగ్రహారాధనకు ఏదైనా సాక్ష్యం ఉంటే వారిని తెమ్మని చెప్పమని ప్రవక్త (స)ను, అల్లాహ్ ఆదేశించాడు. ఖుర్ఆన్లోనూ, తొరాతులోనూ, ఇంజీలులోనూ, అల్లాహ్కు సాటి ఉన్నట్లు ఎక్కడా లేదు. ఏ ఆధారం లేకుండా ఇంత పెద్ద పాపాన్ని తమ నోటితో ఎందుకు పలుకుతున్నారు? వాస్తవం ఏమిటంటే ఖుర్ఆన్ గొప్పతనాన్ని మీరు గ్రహించలేరు. అందువల్లే అల్లాహ్ దైవత్వంలో ఉన్న సాక్ష్యాధారాలను ధిక్కరిస్తున్నారు. (త్రైసీరుద్రహ్యం)

(25) మేము నీకు పూర్వం ఏ ప్రవక్తను పంపినా, అతనికి వహీ ద్వారా “నేను తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. కనుక మీరు నాకే దాస్యం చేయండి” అనే విషయాన్నే తెలియజేశాము. (26) వారు, “కరుణామయుడు సంతానం కలిగి ఉన్నాడు” అని అంటారు. అల్లాహ్ ఎంతో పరిశుద్ధుడు. అయితే వారు (దైవదూతలు) గౌరవనీయులైన దాసులు.

(27) వారు ఆయన ఆదేశాల్ని అధిగమించరు. వారు కేవలం ఆయన ఆదేశాన్నే పాలిస్తారు.

(28) ఆయనకు వారి ముందు ఉన్నదీ తెలుసు, వారి వెనుక ఉన్నదీ తెలుసు. అల్లాహ్ ఇష్టపడిన వాడి గురించి తప్ప ఎవరి గురించీ సిఫారసు చేయరు. వారు ఆయన రౌద్రానికి భీతిల్లుతూ ఉంటారు. (29) వారిలో ఎవరైనా “నేను కూడా అల్లాహ్ కు సాటిగా ఒక ఆరాధ్యుణ్ణి” అని అంటే అతనికి మేము నరకశిక్షను విధిస్తాము. దుర్మార్గులకు మేము ఇదేవిధంగా ప్రతిఫలం ఇస్తాము.

(30) తిరస్కరించినవారు వీటిని గురించి ఆలోచించరా? ఆకాశాలూ, భూమీ పరస్పరం కలసి ఉండేవనీ, తరువాత మేము వాటిని వేరు చేశామనీ, ప్రాణం ఉన్న ప్రతిదానినీ నీళ్ళతో సృష్టించామనీ? మరి వారు విశ్వసించరా? (31) మేము భూమిపై పర్వతాలను పటిష్ఠంగా నిలబెట్టాము. అది వాటితో దొర్లిపోకుండా ఉండాలని, మేము దానిపై విశాలమైన మార్గాలను నిర్మించాము. ప్రజలు తమ మార్గాలను తెలసుకుంటారని.

(32) మేము ఆకాశాన్ని ఒక సురక్షితమైన కప్పుగా చేశాము. అయినా వారు దాని సూచనలను పట్టించుకోరు.

(33) రాత్రీపగలునూ, సూర్యచంద్రాదులనూ సృష్టించినవాడు అల్లాహ్ యే. ఇవన్నీ తమ తమ కక్ష్యల్లో భ్రమిస్తూ ఉన్నాయి.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي
إِلَيْهِ آتَانَهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿25﴾

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ ۚ بَلْ عِبَادٌ
مُّكْرَمُونَ ﴿26﴾

لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿27﴾
يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا
يَشْفَعُونَ ۗ إِلَّا لِمَنْ ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ
مُشْفِقُونَ ﴿28﴾

وَمَنْ يَّقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِّمَّنْ دُونِهِ فَذَلِك
نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ ۚ كَذٰلِكَ نَجْزِي الظَّٰلِمِينَ ﴿29﴾
أولم ير الذين كفروا أن السموات والأرض
كانتا رتقا ففتقنهما ۖ وجعلنا من الماء كل
شيء حيٍّ ۖ أفلا يؤمنون ﴿30﴾

وجعلنا في الأرض رواسي أن تميد بهم ۖ
وجعلنا فيها فجآجا سبلا لعلهم
يهتدون ﴿31﴾

وجعلنا السماء سقفا محفوظا ۖ وهم عن
آياتها معرضون ﴿32﴾

وهو الذي خلق الليل والنهار والشمس
والقمر ۖ كلٌّ في فلكٍ يسبحون ﴿33﴾

(34) ఓ ప్రవక్తా! మేము నీకు పూర్వం ఏ మానవునికీ శాశ్వత జీవితాన్ని ప్రసాదించలేదు. నీవు ఒకవేళ మరణిస్తే, వారు మాత్రం శాశ్వతంగా ఉండిపోతారా? (35) ప్రతి ప్రాణి మరణాన్ని తప్పక చవిచూస్తుంది. మేము మీ అందరినీ మంచీ చెడులకు గురిచేసి పరీక్షిస్తున్నాము. చివరకు మీరు మా వైపునకే మరలి రావలసి ఉంది. (36) ఈ సత్యతిరస్కారులు నిన్ను చూసినపుడు, “మీ ఆరాధ్యుల గురించి ప్రస్తావిస్తూ ఉండే వ్యక్తి ఇతనేనా?” అని ఎగతాళి చేస్తూ ఉంటారు. అయితే వారు మాత్రం కరుణామయుని ప్రస్తావనను తిరస్కరిస్తూ ఉన్నారు. (37) మానవుడు మహా తొందరపాటుగల ప్రాణి. ఇప్పుడే నేను నా సూచనలను మీకు చూపిస్తాను. నన్ను తొందర పెట్టకండి. (38) వారిలా అంటున్నారు, “నీవు సత్యవంతుడవే అయితే ఈ హెచ్చరిక ఎప్పుడు సంభవిస్తుంది.” (39) అయ్యో! ఈ అవిశ్వాసులకు ఆ సమయం గురించి కొంతైనా తెలిసి ఉంటే ఎంత బాగుండు! అప్పుడు వారు అగ్ని నుండి తమ ముఖాలను గానీ, తమ వీపులనుగానీ కాపాడు కోలేరు. ఇంకా వారికి ఎటువంటి సహాయమూ అందదు. (40) అది అకస్మాత్తుగా వచ్చిపడుతుంది. అది వారిని హఠాత్తుగా ఎలా చుట్టుముట్టుతుందంటే, వారు దాన్ని వారించనూ లేరు. వారికి వ్యవధి కూడా ఇవ్వబడదు. (41) నీకంటే ముందు కూడా ప్రవక్తలు ఎగతాళి చేయబడ్డారు. అయితే ఎగతాళి చేసినవారు, తాము ఎగతాళి చేసిన దానికే గురయ్యారు. (42) “ఓ ప్రవక్తా! రాత్రీ పగలూ మిమ్మల్ని కరుణామయుని నుండి కాపాడగలవాడెవ్వడు?” అని వారిని అడుగు. వాస్తవమేమిటంటే వారు తమ ప్రభువు హితబోధకే విముఖత చూపుతున్నారు. (43) మాకు వ్యతిరేకంగా వారికి సహాయం చేసే దేవుళ్ళు ఎవరైనా ఉన్నారా? వారు తమకు తామే సహాయం చేసుకోనూ లేరు. ఇంకా వారికి మా సహాయసహకారాలూ లేవు.

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِنَّ
مِتَّ فَهُمْ الْخَالِدُونَ ﴿34﴾
كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ۖ وَنَبَلُّوكُم بِالشَّيْرِ
وَالْحَيْرِ فَنَنْتَهُ ۖ وَاللَّيْنَا تَرْجَعُونَ ﴿35﴾
وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ كَفَرُوا إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا
هُزُوءًا ۖ أَهَذَا الَّذِي يَدَّكُرُ إِلَهُتَكُمْ ۗ وَهُمْ
يَدَّكُرِ الرَّحْمَنِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿36﴾
خَلِقِ الْإِنْسَانَ مِنْ عَجَلٍ ۖ سَأُورِيكُمْ آيَاتِي فَلَا
تَسْتَعْجِلُونِ ﴿37﴾
وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ
صَادِقِينَ ﴿38﴾
لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكْفُونُ عَنْ
وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ
يُنْصَرُونَ ﴿39﴾
بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿40﴾
وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ
سَخِرُوا مِنْهُمْ مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿41﴾
قُلْ مَنْ يَّكْفُرْكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ ۖ
بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُّعْرِضُونَ ﴿42﴾
أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِن دُونِنَا ۖ لَا
يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِنَّا
يُصْحَبُونَ ﴿43﴾

(44) వాస్తవం ఏమిటంటే, వారికీ, వారి పెద్దలకూ మేము ప్రాపంచిక అనుగ్రహాలను ప్రసాదిస్తూ వచ్చాము. ఈ విధంగా వారి జీవితం గడిచింది. మరి మేము భూమిని విభిన్న వైపుల నుండి తగ్గిస్తూ వస్తున్న విషయం వారు చూడటం లేదా? వారే ఆధిక్యం పొందుతారా ఏమిటి? (45) “నేను దైవవాణి ఆధారంగానే మిమ్మల్ని హెచ్చరిస్తున్నాను” అని వారితో అను. కాని హెచ్చరించినా చెవిటివారు పిలుపును వినలేరు. (46) ఒకవేళ నీ ప్రభువు శిక్ష ఏమాత్రం వారిని ముట్టుకున్నా వెంటనే, “అయ్యో! మా పాడుగాను! ముమ్మాటికీ మేము దోషులమే” అని నిరాశ వ్యక్తపరుస్తారు. (47) ఖచ్చితంగా తూచే త్రాసులను మేము తీర్చుదినం నాడు ఏర్పాటు చేస్తాము. ఏ వ్యక్తికీ రవ్వంత అన్యాయం కూడా జరుగదు. అది ఆవగింజంత ఉన్నా దాన్ని మేము తీసుకువస్తాము. విచారణకు మేమే చాలు. (48) మేము మూసా, హోరూన్లకు గీటురాయినీ, వెలుగునూ, జ్ఞాపికనూ దైవభీతిపరుల మేలు కొరకు ప్రసాదించి ఉన్నాము. (49) వారు తమ ప్రభువును చూడకపోయినప్పటికీ భయపడతారు. ఇంకా వారు తీర్చుదినం పట్ల భయం కలిగి ఉంటారు. (50) ఇప్పుడు ఈ శుభప్రదమైన జ్ఞాపిక, దీన్ని మేము అవతరింపజేశాము. అయినప్పటికీ మీరు దీన్ని తిరస్కరిస్తున్నారా? (51) ఇంతకు ముందు మేము ఇబ్రాహీమ్ కు బుద్ధిజ్ఞానాలను ప్రసాదించి ఉన్నాము. అతన్ని గురించి మాకు బాగా తెలుసు.

بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ ۗ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا ۗ أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿44﴾
 قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ ۚ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ ﴿45﴾
 وَلَئِن مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يُوَيْلِنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿46﴾
 وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا ۗ وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ حَرْدَلٍ آتَيْنَاهَا ۗ وَكَفَىٰ بِنَا حَسِبِينَ ﴿47﴾
 وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿48﴾
 الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿49﴾
 وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبْرَكٍ أَنزَلْنَاهُ ۗ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿50﴾
 وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ ﴿51﴾

25 - 51 వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

వాక్యాల సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో ఏక దైవారాధన సాక్ష్యాధారాలు కలిగి ఉన్నదనీ, బహుదైవారాధన ఎటువంటి సాక్ష్యాధారాలూ కలిగి లేదని, పైగా తాతముత్తాతల మూఢ విశ్వాసాలపై ఆధారపడి ఉందని పేర్కొనబడింది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో ప్రవక్తలందరి విశ్వాసం ఏక దైవారాధనపైనే ఉండేదని, ప్రవక్తలందరూ తమ తమ జాతులను కేవలం అల్లాహ్ నే ఆరాధించమని, ఆయన తప్ప ఇతరులెవ్వరూ దానికి తగనివారని బోధించాడు.

ఏ దైవగ్రంథంలోనయినా అల్లాహ్ మాత్రమే మీ ఆరాధ్యుడు అని మాత్రమే ఉంది. కాని అవిశ్వాసులు దీన్ని అంగీకరించటం లేదు. కుమారుల సహాయం ముసలితనంలో వస్తుంది. సంతానం తల్లిదండ్రుల్ని ఆదుకుంటుంది.

ఈ పరిస్థితులు కేవలం మానవులకు మాత్రమే సంభవిస్తాయి. అల్లాహ్ కు ఇటువంటి లోపాలు, బలహీనతలు లేవు. ఆయనకు సంతానం అవసరం ఎంతమాత్రం లేదు అని ధృవీకరించబడింది.

28వ వాక్యం : దైవదూతలైనా సరే, నేను అల్లాహ్ కు మారుడను అని అంటే మేము వాడిని నరకంలో పడవేస్తాము.

29, 30వ వాక్యాలు : అంటే అవిశ్వాసులు ఆలోచించరా? ప్రారంభంలో భూమ్యాకాశాలు రెండు కలసి ఉండేవి. మేము వాటిని విడదీశాము. ఆకాశాలను పైకి ఎత్తాము. భూమిని పండించేదిగా ఉంచాము. ఈ వర్షాలు, కాలువల నుండి ప్రతి ప్రాణికి జీవితం లభిస్తుంది. అంటే వీర్యం గర్భంలోకెళ్ళి స్థిరపడుతుంది. ఈ భూమిపై కొండలు, పర్వతాలు ఉండకపోతే అది అదురుతూ ఉండేది. స్థిరంగా ఉండేది కాదు. ప్రజల నివాసానికి యోగ్యంగా ఉండేది కాదు. మేము భూమిపై మార్గాలను ఏర్పాటు చేశాము. ప్రజల రాకపోకలు సుఖంగా జరగాలని. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

31వ వాక్యం : మేము భూమిని నివాసయోగ్యంగా చేశాము. సూరె హిజ్రల్ ఇలా పేర్కొన్నారు. “మేము ఆకాశాలను ప్రతి ధూత్యరించబడిన పైతాన్ నుండి రక్షించాము.” (త్రేసీరుర్రహ్మాన్)

33, 34వ వాక్యం : ఇది అవిశ్వాసులకు సమాధానంగా పేర్కొనబడింది. ఈ వాక్యంలో ప్రవక్త (స)ను గురించి అసభ్యంగా పలుకుతూ, వీడు ఎలాగైనా ఒకరోజు చావవలసిందే అని అవిశ్వాసులు అనేవారు. దీనికి అల్లాహ్ ప్రతి ఒక్కరికీ చావు వస్తుందని, ప్రవక్తలకు కూడా తప్పదని, ఎందుకంటే అతను కూడా మానవుడే అని, మేము ఏ మానవునికీ శాశ్వత జీవితాన్ని ప్రసాదించలేదని, మీ గురించి పలుకుతున్నవారూ చావవలసిందేనని ఓదార్చటం జరిగింది. మహోపురుషులను, మహాత్ములను అమరులుగా భావించేవారిని ఖండించటం జరిగింది. ఎందుకంటే వారు వారిలో దైవత్వం ఉందని భావించేవారు. 34వ వాక్యంలో కష్టాల ద్వారా, నష్టాల ద్వారా మిమ్మల్ని పరీక్షించడం జరుగుతుందని మీలో ఎవరు కృతజ్ఞులో, ఎవరు కృతఘ్నులో తెలుసుకోవటానికి ఇలా చేస్తామని, సహనం ఎవరు పాటిస్తారు, మరెవరు పాటించరు అనేది తేలిపోతుందని పేర్కొనటం జరిగింది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది : ప్రవక్త బద్దశత్రువైన నజ్దర్ బిన్ హోరిస్, ఇంకా ఇతర అవిశ్వాసులు కలిసి దైవశిక్ష ఎప్పుడు వస్తుంది? అని తొందరపెట్టారు. “మీరు సత్యవంతులే అయితే ఆ శిక్షను రప్పించండి” అని ప్రవక్త (స)ను, వారి అనుచరులను ఎగతాళి చేసేవారు. దీన్ని గురించే అల్లాహ్ సూచించాడు. మానవుడు తొందరపాటు స్వభావి. ఫలితంగా బద్ద యుద్ధంలో ఖురైష్ నాయకులు అవమానకరమైన మరణం చవిచూసారు. అయితే ప్రళయ శిక్ష కూడా చాలా చేరువలో ఉంది.

40వ వాక్యం : ఈ వాక్యంలో ప్రవక్త (స)ను వారు ఎగతాళి చేయడం పట్ల, ధిక్కరించటం పట్ల విచారపడవలదని ఓదార్చటం జరిగింది. ఇదేమీ కొత్త విషయం కాదని, ఇంతకు ముందు వచ్చిన ప్రవక్తల పట్ల కూడా ఇలాగే ప్రవర్తించటం జరిగిందని, చివరికి దైవశిక్ష వారిని చుట్టుముట్టిందని, అది వారిని నాశనం చేయడం ఖాయం అని చెప్పబడింది. (అల్ అన్ ఆమ్ : 34ను చూడండి) (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

మీ చేష్టలు ఎలా ఉన్నాయంటే దైవశిక్ష మీపై ఏ సమయాన్నయినా రావచ్చు. దాన్నుండి మిమ్మల్ని ఎవరు రక్షించగలరు? అని హెచ్చరించబడింది. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

44వ వాక్యం : నేను కేవలం దైవవాణి ద్వారా హెచ్చరించేవాణ్ణి, ఖుర్ఆన్ ద్వారానే మిమ్మల్ని హితబోధ చేస్తున్నాను. ఇదే నా బాధ్యత అని ప్రవక్త (స) వారితో అన్నారు. కాని చెవులు వినబడనివారు, కళ్ళు కనబడనివారు, మనసుపై తెరలు క్రమ్ముకున్నవారు ఖుర్ఆన్ యొక్క హితబోధను ఏమాత్రం గ్రహించలేకపోయారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

(52) అతను తన తండ్రితో, తన జాతి వారితో ఇలా అన్నప్పటి సమయాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకో, “మీరు అమిత భక్తిశ్రద్ధలు ప్రదర్శిస్తున్న ఈ విగ్రహాలు ఏమిటి?” (53) దానికి వారు ఇలా అన్నారు, “మా తాతముత్తాతలు వాటిని ఆరాధిస్తూ ఉండగా మేము చూసి ఉన్నాము.” (54) అప్పుడతను, “మీరూ, మీ పెద్దలూ స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టతకు గురయ్యారు” అని అన్నాడు. (55) అప్పుడు వారు “అసలు నీవు మాకు సత్యాన్ని బోధిస్తున్నావా? లేక పరిహాసమాడు తున్నావా?” అని అన్నారు. (56) అప్పుడతను ఇలా సమాధానమిచ్చాడు, “వాస్తవానికి భూమ్యాకాశాలకు ప్రభువైన వాడే మీ ప్రభువు. ఆయనే వాటిని సృష్టించాడు. నేను దీని గురించి సాక్ష్యం ఇస్తున్నాను. (57) అల్లాహ్ సాక్షిగా! తప్పకుండా మీరు లేనప్పుడు మీ విగ్రహాల పని పడతాను. (58) ఈ విధంగా అతను వాటిని ముక్కలు ముక్కలుగా చేసివేసి పెద్ద విగ్రహాన్ని మాత్రం విడిచిపెట్టాడు. వారు దాన్ని విచారించటానికి. (59) వారు, “మా ఆరాధ్యులను ఇలా చేసిన వాడెవడో వాడు పరమ దుర్మార్గుడే” అని అన్నారు.

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلَ الَّتِي
 أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿52﴾
 قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿53﴾
 قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ
 مُّبِينٍ ﴿54﴾
 قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ
 اللَّعِينِينَ ﴿55﴾
 قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي
 فَطَرَهُنَّ ۖ وَإِنَّا عَلَىٰ ذِكْرِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿56﴾
 وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا
 مُدْبِرِينَ ﴿57﴾
 فَجَعَلَهُمْ جُرُذًا ۖ إِلَّا كَيْرًا لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ
 يَرْجِعُونَ ﴿58﴾
 قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِإِلَهِنَا ۖ إِنَّهُ لَشَرٌّ
 الظَّالِمِينَ ﴿59﴾

47వ వాక్యం : ఈ వాక్యంలో తౌరాతు గ్రంథ గుణాలు పేర్కొనబడ్డాయి. ఇది మూసాకు ఇవ్వబడింది. ఇందులో కూడా దైవభీతిపరులకు హితబోధ గలదు. దైవభీతిని వారు అల్లాహ్ గ్రంథం వైపు మరలదు. అలాంటప్పుడు దైవగ్రంథం వారికొరకు సహాయకారి ఎలా కాగలదు? మేము మూసాకు మరియు హారూన్ కు సత్యాసత్యాలను ప్రస్తుతపరిచే గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము. ఈ గ్రంథం దైవభీతిపరులకు వెలుగును, హితబోధను ఇస్తుంది. (అహ్సనుల్ బయాన్)

48, 49 వాక్యాలు : ఇక్కడ ఫుర్ఖాన్ అంటే తౌరాతు గ్రంథం. ఇది సత్యాసత్యాలను వేరుపరిచేది. అజ్ఞానంలో, అంధకారంలో కాగడాలా ఉపయోగపడేది. బనీ ఇస్రాయిల్ లోని దైవభీతిపరులు దీని హితబోధను స్వీకరించేవారు. తమ ప్రభువు శిక్షకు భయపడేవారు. తీర్పుదినం పట్ల భీతిచెందేవారు. తీర్పుదినం నాడు తమను విచారించడం జరుగుతుందని, శిక్షపడుతుందని భయపడేవారు.

50వ వాక్యం : ఇబ్రాహీమ్ కు దైవదౌత్యం కంటే ముందే బుద్ధికుశలత ప్రసాదించటం జరిగింది. ఆయన దానికి తగినవాడని, దానిని సరైన విధంగా ఉపయోగిస్తాడని మాకు ముందే తెలుసు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

51వ వాక్యం : రాతి విగ్రహాలు, చిత్రాలు, మూర్తులు, ఇబ్రాహీమ్ జాతి వారు వీటిని పూజించేవారు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

(60) వారిలో కొందరు, “ఇబ్రాహీమ్ అనే పేరుగల యువకుడు వీటిని గురించి ప్రస్తావిస్తూ ఉండగా మేము విన్నాము” అని అన్నారు. (61) వారు ఇలా అన్నారు, “అయితే వాడిని అందరి ముందుకు పట్టుకు రండి, ప్రజలు చూసుకుంటారు.” (62) “ఓ ఇబ్రాహీమ్! మా ఆరాధ్యులను ఇలా చేసింది నీవేనా?” అని అడిగారు. (63) అతను, “వాస్తవం ఏమిటంటే వాటి ఈ నాయకుడే ఇదంతా చేశాడు. వాటినే అడగండి. అవి మాట్లాడగలిగితే” అని అన్నాడు. (64) వారు తమ అంతరాత్మల వైపునకు మరలారు. ఇంకా, “స్వయంగా మీరే దుర్మార్గులు” అని చీవాట్లు పెట్టుకున్నారు. (65) ఆ తరువాత వారి బుద్ధి తలక్రిందులైంది. “ఇవి మాట్లాడలేవని నీకు తెలుసు కదా!” అని అన్నారు. (66) అప్పుడు ఇబ్రాహీమ్ (అ), “అయితే మీరు అల్లాహ్ ను వదలి మీకు లాభంగానీ, నష్టంగానీ కలిగించలేని వాటిని పూజిస్తున్నారా?” (67) మీపైనా, అల్లాహ్ ను కాదని మీరు పూజించే ఆరాధ్యులపైనా ధూత్కారం కలుగుగాక! మీకు ఈ మాత్రం జ్ఞానం లేదా? అని అన్నాడు. (68) వారు ఇలా అన్నారు, “మీరు ఏదైనా చేయదలిస్తే, ఇతన్ని సజీవంగా దహనం చేయండి. మీ విగ్రహాలను ఆదుకోండి!!” (69) అప్పుడు మేము ఇలా ఆదేశించాము, “ఓ అగ్ని! చల్లగా, క్షేమకరంగా అయిపో ఇబ్రాహీమ్ కొరకు.” (70) వారు ఇబ్రాహీమ్ కు కీడు తలపెట్టారు. మేము వారిని అందరికంటే అధికంగా నష్టపోయినవారుగా చేసివేశాము.

(71) మేము అతన్నీ, లూత్ నూ కాపాడి, ప్రపంచ ప్రజల శుభాలను నిక్షేపించిన భూభాగం వైపునకు వారిని తీసుకొని పోయాము.

(72) మేము అతనికి ఇస్ హాఖ్ ను ప్రసాదించాము. అదనంగా యాఖూబ్ ను కూడా ఇచ్చాము. ప్రతి ఒక్కరినీ మేము సజ్జనులుగా తీర్చిదిద్దాము.

قَالُوا سَمِعْنَا فَتَىٰ يَدُكُرُّهُمْ يُقَالُ لَهُ
إِبْرَاهِيمُ ﴿60﴾

قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَشْهَدُونَ ﴿61﴾

قَالُوا ۗ إِنَّكَ فَعَلْتَ هَذَا بِالْهَيْتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ ۖ ﴿62﴾
قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ
كَانُوا يَنْظِقُونَ ﴿63﴾

فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ
الظَّالِمُونَ ﴿64﴾

ثُمَّ نَكْسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ ۗ لَقَدْ عَلِمْتُمَا
هُوَ لَا يَنْظِقُونَ ﴿65﴾

قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ
شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ۖ ﴿66﴾

أَفِي لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۗ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿67﴾

قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
فَاعِلِينَ ﴿68﴾

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ۗ ﴿69﴾
وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْآخِسِرِينَ ۗ ﴿70﴾

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا
لِلْعَالَمِينَ ﴿71﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۗ وَكُلًّا
جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿72﴾

(73) మా ఆదేశానుసారం మార్గదర్శకత్వం వహించిన వారిని మేము నాయకులుగా చేశాము. మేము వారి వైపు సత్కార్యాలు చేయండనీ, నమాజ్‌ను స్థాపించండి అనీ, జకాత్ చెల్లించండి అనే దైవవాణిని పంపాము. వారు మమ్మల్నే ఆరాధించేవారు.

(74) మేము లూత్ కు యుక్తిని, జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము. అసహ్యకరమైన చేష్టలు చేసే పట్టణం నుండి అతనికి విముక్తి ప్రసాదించాము. వాస్తవం ఏమిటంటే అది అతి నీచమైన, హద్దులు మీరిన పాపిష్టి జాతి. (75) మేము అతన్ని మా కారుణ్యంలోనికి చేర్చుకున్నాము. నిస్సందేహంగా అతడు పుణ్యాత్ముల లోనివాడు. (76) అదేవిధంగా నూహూనూ, అంతకు ముందు అతడు మమ్మల్ని వేడుకున్నప్పుడు మేము అతని ప్రార్థనను అంగీకరించాము. అతన్ని అతని కుటుంబాన్ని తీవ్రమైన వ్యధ నుండి విముక్తి ప్రసాదించాము.

(77) మా వాక్యాలు అసత్యాలని తిరస్కరించిన జాతి వారికి వ్యతిరేకంగా మేము అతనికి సహాయం చేశాము. నిస్సందేహంగా వారు పరమ దుష్టులు. అందువల్ల మేము వారందరినీ ముంచివేశాము. (78) అదేవిధంగా మేము దావూద్ నూ, సులైమాన్ నూ అనుగ్రహించాము. వారు ఉభయులూ ఒక చేను వ్యాజ్యం విషయంలో తీర్పు ఇస్తున్నప్పుడు స్వయంగా మేము చూస్తూ ఉన్నాము. (79) అప్పుడు మేము సులైమాన్ కు సరైన తీర్పును గురించి బోధించాము. వాస్తవంగా న్యాయాన్ని జ్ఞానాన్ని మేము ప్రతి ఒక్కరికీ ప్రసాదించాము. దావూద్ తో పాటు పర్వతాలను, పక్షులను మమ్మల్ని స్తుతించే కట్టుబాటు విధించాము. ఇలా చేసింది మేమే.

(80) మేము అతనికి కవచాలు తయారుచేసే కళను మీ ప్రయోజనం కోసమూ, మిమ్మల్ని పరస్పర హాని నుండి రక్షించే నిమిత్తమూ నేర్పాము. ఇప్పుడైనా మీరు కృతజ్ఞత చూపుతారా?

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ
فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ
وَكَانُوا الْعَابِدِينَ ﴿73﴾

وَلَوْ كُنَّا فَتْنَاهُمْ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنَ الْقَرْيَةِ
الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَاتِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ
سَوَاءٍ فَسِقِقِينَ ﴿74﴾

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا ۖ إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿75﴾
وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلٍ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ
فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿76﴾

وَنَصْرَنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوَاءٍ فَأَعْرِضْنَاهُمْ لِمِجْسِنِينَ ﴿77﴾

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمُونَ فِي الْحَرْثِ إِذْ
نَفَسَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ ۖ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ
شَاهِدِينَ ﴿78﴾

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ ۖ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا
وَعِلْمًا وَنَسَخْنَا مَعَهُ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحُنَ
وَالطَّيْرَ ۖ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿79﴾

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُم مِّنْ
بَأْسِكُمْ ۖ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿80﴾

(81) మేము విపరీతంగా వీచే గాలిని సులైమాన్ అధీనంలో ఉంచాము. అది అతని ఆజ్ఞ ప్రకారం మేము శుభాలను చేర్చిన భూభాగం వైపునకు పయనించేది. మేము సకల విషయాల పరిజ్ఞానం కలవారము. (82) మేము పైతానులలో చాలా మందిని అతనికి విధేయులుగా చేశాము. అవి అతని కొరకు సముద్రంలో మునిగి వచ్చేవి. అంతేకాక ఇంకా ఇతర సేవలు కూడా చేసేవి. వీరందరినీ కనిపెట్టి ఉండేది కూడా మేమే. (83) అదేవిధంగా అయ్యూబ్ ను కూడా. “నాకు వ్యాధి సోకింది. మరి నీవు దయామయులలోకెల్లా పరమ దయా మయుడవు” అని అతను తన ప్రభువును ఇలా వేడుకున్నప్పుడు

وَلَسَلَيْنَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِ إِلَى
الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا ۖ وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمِينَ ﴿٨١﴾

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يَغْوُ صُوفَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ
عَمَلًا كُفْرًا ۚ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ﴿٨٢﴾

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ
أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٨٣﴾

52 - 83 వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

52 : ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రినీ, తన జాతివారినీ ఈ రాళ్ళురప్పలు, ఈ మూర్తులు, విగ్రహాలు ఏమిటని, మీరు వీటిని ఎందుకు ఆరాధిస్తున్నారని, ఇవి లాభనష్టాలు కలిగించలేనివని, ఇవి మీ చేతుల మీదుగా తయారు చేయబడ్డాయని వీటిని ఆరాధించటం బుద్ధికందని విషయమని చెప్పారు. ఈనాడు కూడా చాలామంది ముస్లిములు ఇలాంటి మూఢాచారాలలో నిమగ్నమయి ఉన్నారు. వారివద్ద నుండి వచ్చే సమాధానం ఒక్కటే, “మేము మా తాతముత్తాతలను ఇలా చేస్తూ ఉండగా చూశాము. మా ఇమాము ఇలాఅన్నారు, మాకు ఖుర్ఆన్, హదీసులతో పనిలేదు.” (అహ్సనుల్ బయాన్)

53 : మీరూ మీ తాతముత్తాతలు అజ్ఞానాంధకారాల్లో మునిగి ఉన్నారు. మానవుడు లాభంగానీ, నష్టంగానీ చేకూర్చలేని విగ్రహాలను పూజిస్తున్నాడు. ఇంతకంటే బుద్ధిహీనత మరేదైనా ఉందా?

54 : అంటే నేను మీతో హాస్యం ఆడటం లేదు. నేను పొందిన జ్ఞానాన్ని గురించి మీకు నేను తెలియజేస్తున్నాను. అదేమిటంటే మీ ఆరాధ్యుడు ఈ విగ్రహాలు కావు. భూమ్యాకాశాల సృష్టికర్త మాత్రమే మీ ప్రభువు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

55 : ఇబ్రాహీమ్ తన బోధనను కొనసాగిస్తూ ఈ విశ్వాన్ని సృష్టించిన వాడే నా ప్రభువు. ఆయనే సంరక్షిస్తున్నాడు. ఇబ్రాహీమ్ తన మనసులో ఊహించుకున్నారు. లేదా ప్రకృతారు విన్నట్లు అన్నారు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

వ్యాఖ్యాతలు ఇలా వ్రాస్తున్నారు : “పండుగ రోజు వచ్చింది. జాతివారు ఇబ్రాహీమ్ ని ఆహ్వానించారు. కాని రానని సమాధానమిచ్చారు. మీరువెళ్ళిన తర్వాత బహుదైవారాధనను తొలగించటానికి క్రియాత్మకంగా ప్రయత్నిస్తాను అని ఊహించుకున్నారు. విగ్రహాలన్నిటినీ ముక్కలు ముక్కలుగా చేసివేసి పెద్ద విగ్రహాన్ని మాత్రం వదలివేశారు. దానిచేతిలో గొడ్డలిని పెట్టివేశారు - ఆ విగ్రహాన్ని ప్రశ్నించాలని అంతా తెలుసుకున్న ప్రజలు పరస్పరం చీవాట్లు పెట్టుకున్నారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్, అహ్సనుల్ బయాన్)

వారు తాము చేస్తున్నది మహాపాపం అని పశ్చాత్తాపం చెంది వెంటనే రుజువర్తనులవ్వాలని నిర్ణయించుకునే

బదులు ఇబ్రాహీమ్ కు వ్యతిరేకంగా భయంకరమైన కుట్రపన్నారు. అతన్ని అగ్నికి ఆహుతి చేయాలని ఏర్పాట్లు ప్రారంభించారు. చాలా పెద్ద మంటను రగిలించి ఆ అగ్నిజ్వాలల్లో ఇబ్రాహీమ్ ని విసిరారు. అప్పుడు అల్లాహ్ వెంటనే అగ్నిని చల్లగా, సురక్షితంగా అవమని ఆదేశించాడు. ఇదొక గొప్ప మహిమ. ఈ విధంగా అల్లాహ్ తన దాసుణ్ణి శత్రువుల బారి నుండి కాపాడాడు. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

ఆ తరువాత లూత్ కు అల్లాహ్ వివేకాన్ని, జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాడు. ఇబ్రాహీమ్ (అ) సంతానం కొరకు అల్లాహ్ ను ప్రార్థించారు. పిమ్మట సారాకు ఇస్హాఖ్ (అ) జన్మించారు. ఇస్హాఖ్ కు యాఖూబ్ జన్మించారు. వీరందరూ తమ సృష్టికర్తకే విధేయులై ఉండేవారు.

72 : ఏ విధంగా కొండలు, పక్షులు దావూద్ అధీనంలో ఉండేవో, అదేవిధంగా సులైమాన్ కు కూడా కొన్ని మహిమలు ఇవ్వబడ్డాయి. వీరు తమ సభికులతో సహా సింహాసనంపై కూర్చుని ఎక్కడ కోరితే అక్కడకు వెళ్ళేవారు. వీరందరినీ అల్లాహ్ సన్నార్థ నాయకులుగా నియమించాడు. వీరందరూ దైవవాణిని అనుసరించి మంచిని ఆదేశించేవారు. సత్కార్యాలు చేసేవారు. నమాజ్ ను స్థాపించేవారు. జకాత్ చెల్లించేవారు. తమ ప్రభువు ప్రార్థనలో నిమగ్నమయి ఉండేవారు. అల్లాహ్ లూత్ కు దైవదౌత్యాన్ని సరళమార్గాన్ని ప్రసాదించాడు. ప్రజల్లో తీర్పు ఇచ్చే సామర్థ్యాన్ని ప్రసాదించాడు. లూత్ సద్దామ్ ప్రాంతంలో దైవసందేశ ప్రచారంచేసేవారు. కాని అక్కడి ప్రజలు తమ పాపకార్యాలను, అకృత్యాలను వదలటానికి సిద్ధం కాలేదు. అప్పుడు అల్లాహ్ విశ్వాసులను తీసుకొని అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోమ్మని ఆదేశించాడు. ఆ తరువాత అక్కడి ప్రజలను వారి స్వలింగ సంపర్కం, దోపిడికి ప్రతీకారంగా వారిని సర్వనాశనం చేశాడు.

ఉల్లేఖనకర్తల ప్రకారం ఇక్కడ 7 పట్టణాలుండేవి. వీటిలో 6 పట్టణాలను అల్లాహ్ సర్వనాశనం చేశాడు. లూత్ ఉంటున్న పట్టణాన్ని వదలివేశాడు. విధేయత, దైవభీతివల్ల దైవకారుణ్యం లభిస్తుంది. నీచత్వం, ధిక్కారం, దైవకారుణ్యానికి దూరం చేస్తాయి. సజ్జనుల్లో అధికంగా అందరికంటే దైవప్రవక్తలే దైవభీతి కలిగి ఉంటారు.

75 - 78 : నూహ్ (అ) కూడా అల్లాహ్ ప్రవక్తల్లోని ఒక గొప్ప ప్రవక్త. ఆయనకు 40 సంవత్సరాల వయస్సులో దైవదౌత్యం లభించింది. ఆ తరువాత ఆయన 950 సంవత్సరాల వరకు తన జాతిలో దైవసందేశ ప్రచారం చేశారు. కాని వారి జాతి కూడా అహంకారానికి, ధిక్కారానికి పాల్పడింది. అప్పుడు ఆయన తన జాతిని శపించారు. (నూహ్ : 26ని చూడండి).

దావూద్ (అ) కూడా దైవప్రవక్తల్లోని ఒకరు. అల్లాహ్ వీరికి తన ప్రత్యేక కారుణ్యాన్ని ప్రసాదించాడు. సులైమాన్, దావూద్ కుమారులు. అల్లాహ్ వీరిద్దరికీ న్యాయపరిష్కారం ప్రసాదించాడు. దావూద్ (అ) చాలా మనోహరంగా అల్లాహ్ ను స్తుతించేవారు. అది విని పక్షులు, జంతువులు, ఇతర ప్రాణులు దైవస్తోత్రంలో నిమగ్నమయి పోయేవి. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

అంటే ఏది జరిగినా దాన్ని చేసేవారము మేమే. దావూద్ (అ) కు అల్లాహ్ ఆయుధాలు తయారుచేసే పరిష్కారాన్ని ప్రసాదించాడు. ఇతను ఇనుముతో ఆయుధాలు తయారు చేసేవారు. గాలి సులైమాన్ అధీనంలో ఉండేది. ఇతను గాలి ద్వారా ప్రయాణం చేసేవారు. జిన్నాతులు కూడా అతని అధీనంలో ఉండేవి. అతని అనుమతితో అవి సముద్రంలో సంచరించేవి. ముత్యాలు, పగడాలు తీసుకొనివచ్చేవి. వాటిని భవన నిర్మాణంలో ఉపయోగించేవి. (అహ్ సనుల్ బయాన్). (సాద్ : 37) ని చూడండి. ఖుర్ఆన్ లో అయ్యూబ్ (అ) ని సహనశీలునిగా పేర్కొనబడింది. అంటే కఠిన పరీక్షల్లో కూడా అతను సహనం పాటించారు. దైవం పట్ల కృతజ్ఞతా భావంతో మెలిగేవారు. అల్లాహ్ అతనికి సంతానాన్ని, ధనాన్ని ప్రసాదించాడు. పరీక్షించే నిమిత్తం వాటికి దూరం చేశాడు. చివరికి తీవ్ర అనారోగ్యానికి గురిచేసి సుమారు 18 సంవత్సరాలపాటు కఠిన పరీక్షలకు గురిచేశాడు. చివరికి అతని విన్నపం స్వీకరించబడింది. చివరికి ఆరోగ్యం, సంతానం, ధనం తిరిగి ఇవ్వబడ్డాయి.

(84) వెంటనే మేము అతని ప్రార్థనను అంగీకరించాము. ఇంకా, అతనికి అంటుకున్న వ్యాధిని నివారించాము. అతని కుటుంబ సభ్యులను తిరిగి ఇవ్వటమే కాకుండా వారితో పాటు మరి అంతమందిని కూడా ఇచ్చాము, మా ప్రత్యేక అనుగ్రహంగా. ఎందుకంటే అది భక్తులకు గుణపాఠంగా ఉండాలని. (85) అదేవిధంగా ఇస్మాయిల్ కు, ఇద్రిస్ కు, జుల్కిష్ కు ప్రసాదించాము. వీరిలో ప్రతి ఒక్కరూ సహనం గలవారు. (86) వీరందరినీ మేము మా కారుణ్యంలోనికి ప్రవేశింపజేశాము. నిస్సందేహంగా వీరందరూ పుణ్యాత్ములే. (87) అదేవిధంగా చేపవాడిని కూడా. అతను కోపంగా వెళ్ళిపోయినప్పుడు మేము దానికి కారణం అడగబోమని అతడు భావించాడు. చివరకు అతను లోతైన చీకట్ల నుండి ఇలా మొరపెట్టుకున్నాడు. “నీవు తప్ప ఆరాధ్యుడు లేనే లేడు. నీవు పరిశుద్ధుడవు. నిస్సందేహంగా నేనే అపరాధిని.” (88) మేము వెంటనే అతని ప్రార్థనను అంగీకరించాము. అతనికి దుఃఖం నుండి విముక్తి ప్రసాదించాము. ఈ విధంగా విశ్వాసులను మేము రక్షిస్తూ ఉంటాము. (89) అదేవిధంగా జకరియాను కూడా. అప్పుడు అతను తన ప్రభువును ఇలా వేడుకున్నాడు. “నా ప్రభూ! నన్ను ఒంటరిగా విడిచిపెట్టకు. నీవే సరైన వారసుడవు.” (90) మేము అతని ప్రార్థనను అంగీకరించాము. మరియు అతనికి యహ్యీను ప్రసాదించాము. అతని కొరకు అతని భార్యను యోగ్యురాలుగా చేశాము. వారు సత్కార్యాల్లో చురుకుగా పాల్గొనేవారు మరియు భయభక్తులతో మమ్మల్ని ప్రార్థించేవారు. మా సన్నిధిలో అణకువతో ఉండేవారు. (91) అదేవిధంగా తన శీలాన్ని కాపాడుకున్న ఆ మహిళను కూడా. మేము మా ఆత్మ నుండి ఆమెలో ఊదాము. ఆమెనూ, ఆమె కుమారుణ్ణి సర్వప్రపంచానికి ఒక సూచనగా చేశాము.

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَمِنَ الْعِبَادِ ﴿٨٤﴾

وَاسْمِعِينَ ۖ وَادْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ ۖ كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِينَ ۖ ﴿٨٥﴾

وَادْخُلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا ۖ إِنَّهُمْ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾
وَذَا النُّونِ إِذْ ذُهِبَ مُعَاضِبًا فَظَنَّ أَن لَّنْ نَّقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ ۖ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ۖ ﴿٨٧﴾

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ ۖ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ ۖ وَكَذَلِكَ نُجِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ۖ ﴿٨٩﴾

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ ۖ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَاهُ ۖ رُوحَهُ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسِرُّونَ فِي الْحَبْرِ ۖ وَإِنَّا لَنَدْعُوهُمْ رَغْبًا وَرَهْبًا ۖ وَكَانُوا لَنَا خُشِعِينَ ﴿٩٠﴾

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِن رُّوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾

(92) మీ ఈ సంఘం వాస్తవానికి ఒకే ఒక సంఘం. మరియు నేనే మీ ప్రభువును. కనుక మీరు నన్నే ఆరాధించండి. (93) కాని వారు తమ ధర్మాన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా చేసుకున్నారు. అయితే వారందరూ మా వైపునకు రావలసినవారే.

(94) మరియు విశ్వాసిగా ఉండి సత్కార్యాలు చేసేవాడి సత్కార్యాల పట్ల నిరాదరణ జరుగదు. వాటిని మేమే వ్రాస్తున్నాము. (95) మేము నాశనం చేసిన నగరం మళ్ళీ తిరిగి ఏర్పడటం అసంభవం. (96) చివరకు యాజూజ్, మాజూజ్ లు విడిచి పెట్టబడినప్పుడు, వారు ప్రతి ఎత్తయిన ప్రదేశం నుండి బయల్పడినప్పుడు, (97) సత్య వాగ్దానం సమీపించినప్పుడు హఠాత్తుగా విచ్చుకున్న అవిశ్వాసుల కనుగుడ్లు విచ్చుకున్నట్లుగానే ఉండిపోతాయి. అప్పుడు వారు ఇలా విలపిస్తారు, “అయ్యో! మా దౌర్భాగ్యం! మేము ఈ విషయంలో అశ్రద్ధగా ప్రవర్తించాము. మేము నిజంగా అపరాధులమే. (98) నిస్సందేహంగా మీరూ, అల్లాహ్ ను వదలి మీరు పూజించిన వారు నరకానికి ఇంధనం అవుతారు. మీరు అక్కడికే చేరవలసి ఉంది. (99) ఒకవేళ వారు నిజ దేవుళ్ళే అయితే వారు అక్కడకు పోయేవారు కాదు. ఇక వారందరూ అందులోనే శాశ్వతంగా ఉండాలి.

(100) అక్కడ వారికి భయంకరమైన అరుపులే మిగులుతాయి. కాని వారు అందులో వినే స్థితిలో ఉండరు.

(101) ఇక మా తరపున మేలు కలుగుతుందని ముందే వాగ్దానం ఇవ్వబడిన ప్రజలు దీనికి దూరంగా ఉంచబడతారు. (102) దాని రెప్పపాటు శబ్దాన్ని కూడా వారు వినరు. వారు ఎల్లప్పుడూ తమ మనోకాంక్షలను తీర్చుకోవటంలో నిమగ్నమయి ఉంటారు.

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿92﴾

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ ۖ كُلٌّ إِلَيْنَا رِجْعُونَ ﴿93﴾

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ ۖ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ ﴿94﴾

وَحَرْمٌ عَلَىٰ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿95﴾

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿96﴾

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقِّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارِ الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ يُؤْيَلْنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿97﴾

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ ۖ أَنْتُمْ لَهَا وَرِدُونَ ﴿98﴾

لَوْ كَانَ هُوَآءِ إِلَهَةً مَّا وَرَدُوهَا ۖ وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿99﴾

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿100﴾

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ ۖ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿101﴾

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا ۖ وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ خَالِدُونَ ﴿102﴾

(103) విపరీతమైన కలవరపాటుకు గురిచేసే ఆ సమయం వారిని ఏ మాత్రం దుఃఖానికి గురిచేయదు. దైవదూతలు ఎదురొచ్చి వారికి, “మీకు వాగ్దానం చేయబడిన మీ దినం ఇదే” అని స్వాగతం పలుకుతారు. (104) ఆ రోజు మేము ఆకాశాన్ని చిట్టాలవలె చుట్టి వేస్తాము. మేము మొదట సృష్టించినట్లే మళ్ళీ దానిని తిరిగి చేస్తాము. అది మాపై ఉన్న తప్పనిసరి బాధ్యత. మేము ఈ పనిని తప్పకుండా చేయవలసిందే. (105) మేము జబూర్లో హితబోధ చేసిన తరువాత సజ్జనులైన మా దాసులే భూమికి వారసులౌతారని వ్రాసి పెట్టాము. (106) భక్తుల కొరకు ఇందులో గొప్ప సమాచారం ఉన్నది. (107) ఓ ప్రవక్తా! మేము నిన్ను లోకవాసుల కోసం కారుణ్యంగా పంపాము. (108) ఇలా అను, “నా వద్దకు మీ దేవుడు కేవలం ఒక్కడే” అని మాత్రమే దైవవాణి వస్తుంది, ఇప్పుడైనా మీరు విధేయత చూపుతారా? (109) ఒకవేళ వారు విముఖత చూపితే, ఇలా అను, “నేను బహిరంగంగా మిమ్మల్ని హెచ్చరించాను. అయితే మీకు వాగ్దానం చేయబడుతూ ఉన్న విషయం దగ్గరగా ఉందో, దూరంగా ఉందో నాకు తెలియదు. (110) బిగ్గరగా పలికే మాటలను కూడా అల్లాహ్ తెలుసుకుంటాడు. మీరు రహస్యంగా పలికే మాటలను కూడా ఆయన తెలుసుకుంటాడు. (111) ఇది మీ కొరకు ఒక పరీక్షగా, ఒక నిర్ణీత గడువు వరకు జీవిత పామగ్రి ఇవ్వబడిందని నేను భావిస్తున్నాను. (112) చివరకు దైవప్రవక్త ఇలా అన్నారు, “ఓ నా ప్రభూ! సత్యం ఆధారంగా తీర్పు ఇవ్వు. ప్రజలారా! కరుణా మయుడైన మా ప్రభువే మీరు కల్పించే విషయాల బారి నుండి మమ్మల్ని రక్షిస్తాడని మేము నమ్ముతున్నాము.”

لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿103﴾

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ ۗ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ ۖ وَعَدَّا عَلَيْهَا ۗ إِنَّا كُنَّا مُفْعِلِينَ ﴿104﴾

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿105﴾

إِنَّ فِي هَذَا بَلَاغًا لِقَوْمٍ غَابِئِينَ ﴿106﴾

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿107﴾

قُلْ إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِإِلَهِكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ ۖ فَهَلْ أُنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿108﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ ۗ وَإِنْ آذَيْتُم مَّنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِمَّا بَعِيدًا ۗ مَا تُوعَدُونَ ﴿109﴾

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿110﴾

وَإِنْ أَدْرَىٰ لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿111﴾

قُلْ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ ۗ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿112﴾

84 - 112 వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

ఇస్మాయిల్ మరియు జుల్కిఫ్ల ఇద్దరూ దైవప్రవక్తలే. ఇస్మాయిల్ ఇబ్రాహీమ్ కుమారుడు. వీరి గురించి

మరియు ఇద్రిస్ గురించి సూరె మర్యమ్లో ప్రస్తావించబడింది. వీరందరూ సహనశీలురుగా పేర్కొనబడ్డారు. కష్టనష్టాలపై, అనారోగ్యాలపై, సమస్యలపై సహనం పాటించేవారు. పాపకార్యాలకు దూరంగా ఉండేవారు. ఈ ముగ్గురికి అల్లాహ్ దైవదాత్యం ప్రసాదించాడు. అందువల్లే వీరు దైవం దృష్టిలో ఉత్తములుగా పేర్కొనబడ్డారు. (త్రెసీరుర్రహ్మాన్) (ఇబ్నెకసీర్)

జున్నూన్ అంటే యూసుస్ (అ) అని అర్థం. నూన్ అంటే చేప. అల్లాహ్ ఆదేశం వల్ల చేప అతన్ని మ్రింగింది. ఈయన్ని మూసల్ ప్రాంతంలో నేన్యా ప్రజల వైపునకు ప్రవక్తగా పంపడం జరిగింది. ఇతనికి న్యాయాన్ని, ధర్మాన్ని, నైతిక విలువలను బోధించమని బాధ్యత ఇవ్వబడింది. కాని వారు ఆయన బోధనలను తిరస్కరించారు. రోజు రోజుకు వారి అకృత్యాలు పెరిగిపోయాయి. చివరికి వారిని హెచ్చరించడం జరిగింది. యూసుస్ (అ) అక్కడి నుండి, బయలుదేరి బైతుల్ మఖ్బీస్ చేరుకున్నారు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

యూసుస్ (అ) తన జాతి వారి అవిశ్వాసం వల్ల వారిని అసహ్యించుకున్నారు. అయితే అల్లాహ్ ఆదేశం కొరకు ఎదురు చూడకుండా నేన్యా నుండి వెళ్ళిపోయారు. అందువల్లే ఆయన్ని తన ఆత్మకు అన్యాయం చేసుకున్నవాడు అని పేర్కొనబడింది. (త్రెసీరుర్రహ్మాన్)

ఒకటి రాత్రివేళ, రెండు సముద్రంలో, మూడు చేప కడుపులో, మేము యూసుస్ విన్నపాన్ని స్వీకరించాము. అతన్ని చేపకడుపు నుండి కాపాడాము. అంతేకాదు, ఎవరు ప్రార్థించినా అల్లాహ్ తప్పకుండా కాపాడుతాడు. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : “ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు : ఎవరైనా సరే. “లా ఇలాహ ఇల్లా అన్త సుబ్హానక ఇన్నీ కున్తు మినజ్జాలిమీన్” అని ప్రార్థిస్తే అల్లాహ్ తప్పకుండా విన్నపాన్ని అంగీకరిస్తాడు. (తిర్మిజీ - హ.నెం. 3505) (అహ్సనుల్ బయాన్)

జకరియా (అ) ముసలితనంలో సంతానం కొరకు ప్రార్థిస్తే అల్లాహ్ అతనికి సంతానం ప్రసాదించాడు. దీని గురించి వివరంగా సూరె ఆలి ఇబ్రాహీమ్ మరియు సూరె తాహలో ఉంది. అతని భార్య గొడ్రాలు అయినప్పటికీ అల్లాహ్ తన మహిమవల్ల ఆమెకు సంతాన భాగ్యం ప్రసాదించాడు. వారికి యహ్యూను ప్రసాదించాడు. అంటే అల్లాహ్ సన్నిధిలో అణకువతో, వినమ్రుతతో, విధేయతతో ప్రార్థించాలి, విన్నవించుకోవాలి. (అహ్సనుల్ బయాన్)

మర్యమ్ మరియు ఈసా (అ) వృత్తాంతంలో అల్లాహ్ యొక్క ఆశ్చర్యకరమైన సూచనలు ఇమిడి ఉన్నాయి. అందువల్లే వారి గురించి ఇక్కడ ప్రస్తావించటం జరిగింది. ఈమె ఏనాడూ ధర్మవ్యతిరేకమైన కార్యానికి పాల్పడలేదు. మరియు తన్ను తాను అల్లాహ్ ఆరాధనకు అంకితం చేసుకున్నారు. యుక్త వయస్సుకు చేరినా వివాహం పట్ల ఈమె శ్రద్ధ చూపలేదు. అల్లాహ్ తండ్రి లేకుండా ఆమెకు ఈసా (అ)ను ప్రసాదించాలని నిర్ణయించుకున్నప్పుడు, జిబ్రయీల్ (అ) ఆమె గుండెలపై ఊదారు. దైవానుగ్రహం వల్ల ఆమెకు ఈసా (అ) జన్మించారు. (త్రెసీరుర్రహ్మాన్)

ఈసా (అ) పసితనంలోనే ప్రజలతో మాట్లాడారు. ప్రవక్త అయిన తరువాత దైవానుగ్రహం వల్ల మృతులకు జీవం పోశారు. కుష్టువ్యాధిని నయం చేశారు. బట్టతల ఉన్న వారికి వెంట్రుకలు తెప్పించారు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

92 : మీ ధర్మం ఒకే ఒక్క ధర్మం. వచ్చిన ప్రవక్తలందరూ ఈ ఒక్క ధర్మాన్ని బోధించారు. తల్లులు వేరైనా తండ్రి ఒక్కరే. (అహ్సనుల్ బయాన్)

విశ్వప్రభువునే ఆరాధించాలి. ఇదే ప్రవక్తలందరి సందేశం. (త్రెసీరుర్రహ్మాన్)

95 : అల్లాహ్ విగ్రహారాధకులను, అవిశ్వాసులను ఇహలోకంలోనే నాశనం చేసివేస్తాడు. తీర్పుదినం నాడు వారు తప్పకుండా తమ ప్రభువు ముందు విచారణ నిమిత్తం రప్పించబడతారు. (త్రెసీరుర్రహ్మాన్)

96 : యాజూజ్ మాజూజ్ గురించి సూరె కహఫ్లో క్లుప్తంగా పేర్కొనబడింది. వీరు ఈసా (అ) కాలంలో

తీర్పుదినానికి సమీపంలో ఉద్భవిస్తారు. వీరు ప్రపంచం నలువైపులా వ్యాపిస్తారు. ప్రతి వైపు నుండి వీరు పరుగెత్తుతూ వస్తారు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

తీర్పుదినం నాడు మానవులు, జిన్నులు అల్లాహ్ వైపు మరలుతారు. జుల్ఖర్నూన్ ఏర్పాటు చేసిన ఆ అడ్డుగోడ యాజూజ్ మాజూజ్ల కోసం తొలగించబడుతుంది. వారు అన్నివైపులా అతివేగంగా వ్యాపిస్తారు. ఎటువెళ్ళినా అక్కడ వినాశనాన్ని సృష్టిస్తారు. వారిని ఎవరూ ఎదుర్కొనలేరు. తీర్పుదినం తప్పకుండా వస్తుంది. ఇది అల్లాహ్ సత్యవాగ్దానం. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

97 : తీర్పుదినం నాడు అవిశ్వాసుల చూపులు వాలిపోయి ఉంటాయి. భయంతో వణుకుతూ ఉంటారు. ఇంకా ఇలా అంటూ ఉంటారు! “అయ్యో! మా దౌర్భాగ్యం! ఈ సమయానికి సిద్ధపడే బదులు నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరించాము. తీర్పుదినం రానున్నదని మాకు నమ్మకమే లేకుండా పోయింది. మమ్మల్ని మేమే నష్టానికి గురిచేసుకున్నాము. కాని ఆనాడు పశ్చాత్తాపపడటం, విచారించటం ఏమాత్రం వారికి లాభం చేకూర్చదు. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

98 : అంటే మీరూ మీ ఈ ఆరాధ్యులు నరకంలోనికి వెళ్ళండి. రాళ్ళు, విగ్రహాలు, మూర్తులు ఇవన్నీ నిర్జీవులు. వీటిని పూజించేవారిని అవమానపరచటానికి వేయబడతాయి. వారు వీటిని సహాయకులుగా రక్షకులుగా భావించేవారు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

నరకవాసులు నరకశిక్షను భరించలేక భయంకరమైన కేకలు, అరుపులు పెడుతుంటారు. అయితే నరకం వికృతంగా గర్జిస్తూ ఉంటుంది. అందువల్ల వారి అరుపులు కేకలు ఏమాత్రం వినబడవు. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

101 : ఈ వాక్యంలో విశ్వాసుల గురించి ప్రస్తావించబడింది. విశ్వాస భాగ్యంతో సత్కార్యాలు చేసిన వారిని నరకానికి దూరంగా ఉంచడం జరుగుతుంది. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

102 : వీరు స్వర్గంలో తాము కోరింది అనుభవిస్తూ ఉంటారు. తీర్పు మైదానం కొరకు రెండవసారి శంఖం ఊదబడినప్పుడు వీరు ఏమాత్రం కంగారుపడరు. దైవదూతలు వీరికి స్వాగతం పలుకుతారు. శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తారు. ఇంకా ఇలా అంటారు : “ఇదే మీ సంతోష దినం, మీ సత్కార్యాలకు ప్రతిఫలం దక్కుతుందని వాగ్దానం చేయబడిన దినం ఇదే.” (తైసీరుప్రహ్మాన్)

103 : కాగితాలు చుట్టడం ఎంత సులభమో, అల్లాహ్ కు ఆకాశాలను చుట్టడం అంతే సులభం. (అహ్సనుల్ బయాన్)

105 : అల్లాహ్ మూలగ్రంథం (లొహెమహ్ పూజ్)లోనూ, దైవగ్రంథాల్లోనూ పుణ్యాత్ములే స్వర్గవాసులు కాగలరని వ్రాయడం జరిగింది.

106 : అంటే ఈ గ్రంథంలో అల్లాహ్ ను ఆరాధించేవారికి ఎన్నో లాభాలు పేర్కొనబడ్డాయి. వీరు దైవప్రవక్త సంప్రదాయం ప్రకారం ఆరాధిస్తారు. అల్లాహ్ ను ప్రేమిస్తారు. ఆయన పట్ల సంతోషంతో ఉంటారు. ఆయన పట్ల విధేయత కలిగి ఉంటారు.

అబూ హురైరా (రజి) ఉల్లేఖనం ప్రకారం అయిదు పూటల నమాజులు ఆరాధనలో నిమగ్నమై ఉండటానికి చాలు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

107 : ఇందులో అంతిమ దైవ ప్రవక్త (స) గురించి ప్రశంసించటం జరిగింది. అంటే మేము మిమ్మల్ని ప్రపంచ ప్రజల కొరకు కారుణ్యంగా, సందేశహరుడుగా పంపాము. అంటే మానవులు మరియు జిన్నుల కొరకు ఉభయలోకాల సాఫల్యం ప్రవక్త (స)ను అనుసరించటంలోనే ఉంది. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

108 : “మీ ఆరాధ్యుడు కేవలం ఒక్కడే అని, నా మాట వినమని, నన్నే అనుసరించండి” అని వారిని తెలియజేయమని ప్రవక్త (స)ను ఆదేశించటం జరిగింది.

110 : అల్లాహ్ మాత్రమే అగోచర జ్ఞానం కలిగి ఉన్నాడు. ఆయనే సృష్టితాల రహస్య, బహిరంగ విషయాలు తెలిసినవాడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

112 : అవిశ్వాసులతో యుద్ధంచేసిన తర్వాత ప్రవక్త (స) విన్నవించుకున్న దుఆను ఇక్కడ పేర్కొనడం జరిగింది. అల్లాహ్ ప్రవక్త దుఆను స్వీకరించాడు. ముస్లిముల ద్వారా అవిశ్వాసులను వధించాడు. చాలామంది మరణించారు. చాలామంది పట్టుబడ్డారు. వాక్యం చివర ప్రవక్త (స) కరుణించమని, దయచూపమని అల్లాహ్ ను కోరారు. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

అల్ హజ్ సూర పరిచయం

ఈ సూరా మదీనాలో అవతరించింది. ఇందులో 78 వాక్యాలున్నాయి. ఈ సూరాలో 'హజ్జ్' ప్రస్తావన వచ్చింది. ఇస్లాం మౌలికాంశాలలో 'హజ్జ్' ఒకటి. దైవదాసులను హజ్జ్ చేయకుండా నిలువరించటం మహాపరాధం. ముమ్మాటికీ ఇది 'ఫిత్నా' (పీడన) అనిపించుకుంటుంది. ఈ పీడన సమసిపోవాలి. శాంతి భద్రతలు నెలకొనాలి. తద్వారానే ఏక దైవారాధనకు నిలయమైన కాబా గృహానికి దైవవిధేయులు నిక్షేపంగా వచ్చి, హజ్జ్ క్రియలను సజావుగా నిర్వర్తించగలుగుతారు. ఈ సూరాలోని ప్రధానాంశం ఇదే.

22. అల్ హజ్

ఆయత్లు : 78

అవతరణ : మదీనాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) ఓ మానవులారా! మీ ప్రభువు ఆగ్రహం నుండి మిమ్మల్ని మీరు రక్షించుకోండి. యదార్థంగా ప్రళయం నాటి భూకంపం మహా (విధ్వంసక) విషయం.

(2) దానిని మీరు చూసినప్పుడు ఎలాంటి స్థితిలో ఉంటుందంటే, పాలుపట్టే ప్రతి స్త్రీ తన శిశువును మరచిపోతుంది. ప్రతి గర్భిణి యొక్క గర్భం పడిపోతుంది. ప్రజలను నీవు మత్తులో ఉన్నట్లు చూస్తావు. కాని వారు మత్తుపానీయం సేవించి ఉండరు. అయితే అల్లాహ్ శిక్ష మహా తీవ్రంగా ఉంటుంది.

(3) కొందరు జ్ఞానం లేకపోయినా అల్లాహ్ ను గురించి వాదిస్తారు. ధిక్కరించిన ప్రతి ఖైతాన్ ను అనుసరిస్తారు.

(4) వాస్తవం ఏమిటంటే వాడి జాతకం ఇలా వ్రాయబడి ఉంది. వాడిని స్నేహితుడుగా చేసుకునే మనిషిని వాడు మార్గం తప్పించి మరీ వదలిపెడతాడు. ఇంకా వాడిని నరకం వైపు మార్గం చూపుతాడు.

﴿10﴾ رُؤُوسُهَا 22 ﴿1﴾ مَدِينَةٍ الْحَجِّ مَكَّةَ ﴿78﴾ أَيُّهَا 78

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأْتِيهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴿1﴾

يَوْمَ تَرَوُنَّهَا تُذْهِلُ كُلُّ مَرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿2﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ﴿3﴾

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿4﴾

(5) ఓ మానవులారా! ఒకవేళ మీకు మరణానంతర జీవితం పట్ల ఏదైనా అనుమానం ఉంటే, మీరు ఈ విషయాన్ని గుర్తుంచుకోవాలి. మేము మిమ్మల్ని మట్టితో సృష్టించాము, తరువాత వీర్య బిందువుతో, ఆ తరువాత నెత్తుటి గడ్డతో, ఆపై మాంసపు కండతో, అది రూపం కలదిగానూ, రూపం లేనిదిగానూ ఉంటుంది. మీకు వాస్తవం విశదపర్చాలని తెలుపుతున్నాము. మేము కోరిన దానిని ఒక నిర్ణీత కాలం వరకు మాతృగర్భంలో భద్రపరచుతాము. తరువాత మిమ్మల్ని ఒక శిశువు రూపంలో బయటికి తీస్తాము. మీరు యుక్తవయస్సుకు చేరటానికి. మీలోని కొందరు ముందుగానే పిలుచుకోబడతారు. మరి కొందరు అతి నికృష్టమైన వయస్సు వైపునకు మరలింపబడతారు. అంతా తెలిసిన తరువాత కూడా ఏమీ తెలియకుండా ఉండటానికి. ఎండిపోయిన నేలను మీరు చూస్తున్నారు. మేము దానిపై వర్షం కురిపించగానే, అకస్మాత్తుగా అది పులకరిస్తుంది. మరియు ఉబుకుతుంది. అంతేకాక అది అనేక రకాల మనోహరమైన మొక్కలను మొలకెత్తిస్తుంది.

(6) దీనికంటటికీ అల్లాహ్ యే సత్యం కావటం, ఆయన మృతులను బ్రతికించటం మరియు ప్రతిదానిపై అధికారం కలిగి ఉండటమే కారణం.

(7) ప్రళయం తప్పకుండా సంభవిస్తుంది. ఇందులో ఎలాంటి అనుమానానికి తావులేదు. సమాధులలో ఉన్న వారందరినీ అల్లాహ్ తప్పకుండా లేపుతాడు.

(8) మానవులలో కొందరు ఎటువంటి జ్ఞానమూ లేకపోయినా, ఏ మార్గదర్శకత్వమూ లేకపోయినా, వెలుగును ప్రసాదించే ఏ గ్రంథమూ లేకపోయినా, అల్లాహ్ ను గురించి కలహించుకుంటూ ఉంటారు.

(9) ఫలితంగా వారు ప్రజలను అల్లాహ్ మార్గం నుండి తప్పించాలని చూస్తారు. ఇలాంటి వ్యక్తులు ప్రపంచంలో అవమానం పాలవుతారు. తీర్పుదినం నాడు మేము వారికి అగ్ని శిక్షను రుచి చూపిస్తాము.

يَأَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَاِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تَرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنَبِّئَنَّ لَكُمْ ۖ وَنُقَرُّ فِي الْاَرْحَامِ مَا نَشَاءُ اِلَىٰ اَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوْا اَشُدَّكُمْ ۗ وَمِنْكُمْ مَّن يَّتَوَلَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُّرِيْدُ اِلَىٰ اَزْدِلِ الْعُمْرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْۢ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا ۗ وَتَرَى الْاَرْضَ هَامِدَةً فَاِذَا اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْهَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ ۗ وَاُنْبَتَتْ مِنْۢ كُلِّ زَوْجٍ بَّهِيْجٍ ﴿٥﴾

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّهُ يُعِي الْمَوْتٰى وَاَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٦﴾

وَاَنَّ السَّاعَةَ اَتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيْهَا ۗ وَاَنَّ اللّٰهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُوْرِ ﴿٧﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتٰبٍ مُّنِيْرٍ ﴿٨﴾

ثٰنِي عِظْفِهِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيْلِ اللّٰهِ ۗ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَّنَذِيْقُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَذَابِ الْحَرِيْقِ ﴿٩﴾

(10) ఇది నీ చేతులు ముందుగా పంపిందే. వాస్తవం ఏమిటంటే అల్లాహ్ తన దాసుల పట్ల అన్యాయం చేసేవాడు కాదు. (11) ప్రజలలో కొందరు అంచులపై నిలబడి అల్లాహ్ ను ఆరాధించే వారున్నారు. ఒకవేళ లాభం కలిగితే తృప్తి చెందుతారు. కాని ఏదైనా ఆపద సంభవిస్తే విముఖత చూపుతారు. ఇటువంటి వారికి ఇహమూ దక్కదు, పరమూ దక్కదు. అసలైన నష్టం అంటే ఇదే.

(12) వారు అల్లాహ్ ను వదలి అతను తనకు నష్టంగానీ, లాభం గానీ కలిగించలేని వారిని వేడుకుంటున్నారు. ఇదే నీచ నికృష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వం. (13) ఎవరి నష్టమైతే వారు చేసే లాభం కంటే అత్యంత సమీపంలో ఉందో, వానిని వారు వేడుకుంటున్నారు. ఎంత నికృష్టమైన అతని సంరక్షకుడు. ఎంత నికృష్టమైన అతని సహచరుడు.

(14) నిస్సందేహంగా విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారిని అల్లాహ్ క్రింద సెలయేర్లు ప్రవహించే ఉద్యానవనాలలోకి ప్రవేశింపజేస్తాడు. అల్లాహ్ తాను కోరింది చేస్తాడు. (15) ప్రపంచంలోనూ, పరలోకంలోనూ, అల్లాహ్ తనకు ఏ సహాయమూ చేయడని అనుమానించేవారు, ఒక తాడు ద్వారా ఆకాశాన్ని చేరడానికి కన్నం వేయాలి. తరువాత తనకు అయిష్టమయిన దానిని తన యుక్తి నిరోధించగలుగుతుందేమో ఆ కన్నం ద్వారా అతడు చూసుకోవాలి. (16) ఇటువంటి స్పష్టమైన బోధనలతోనే మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను అవతరింపజేశాము. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి సన్మార్గం చూపుతాడు.

(17) నిస్సందేహంగా విశ్వాసులు, యూదులు, సాబియాలు, క్రైస్తవులు, మజూసీలు, సాటి కల్పించినవారు. తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ వీరందరి మధ్య తీర్పు ఇస్తాడు. ప్రతి విషయమూ అల్లాహ్ అధీనంలో ఉన్నది.

ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَكَ ۚ وَاِنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلّٰمٍ
لِّلْعٰبِدِيۡنَ ﴿۱۰﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَّعْبُدُ اللّٰهَ عَلَىٰ حَرْفٍ ۚ فَاِنْ
اَصَابَهُ حَیْرٌ اَظْمَأَنَّ بِهٖ ۚ وَاِنْ اَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ
اِنْقَلَبَ عَلٰی وُجُوْهِهٖ ۚ خَسِرَ الدُّنْيَا وَاْلٰٓخِرَةَ ۗ
ذٰلِكَ هُوَ الْخٰسِرُ اِنَّ الْمُبِيۡنَ ﴿۱۱﴾

يَدْعُوۡا مِنْ دُوۡنِ اللّٰهِ مَا لَا يَصۡرُۡهُوۡمَا لَا يَنْفَعُهُ ۗ
ذٰلِكَ هُوَ الضَّلٰلُ الْبَعِيۡدُ ﴿۱۲﴾

يَدْعُوۡا لِمَنۢ صُرُّۡهُ اَقْرَبُ مِنْ نَّفۡعِهِ ۗ لَبِۡسَ
الْمَوٰلِیِ وَّلَبِۡسَ الْعَشِيۡرِ ﴿۱۳﴾

اِنَّ اللّٰهَ یُدۡخِلُ الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
جَنَّٰتٍ تَجۡرِیۡ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ۗ اِنَّ اللّٰهَ یَفۡعَلُ
مَا یُرِیۡدُ ﴿۱۴﴾

مَنْ كَانَ یَظُنُّ اَنَّ لَنْ یَّنۡصُرَهُ اللّٰهُ فِی الدُّنْيَا
وَاْلٰٓخِرَةِ فَلَیَمۡدُدۡ بِسَبۡبِ اِلَى السَّمٰوٰتِ ثُمَّ لَیَقۡطَعُ
فَلَیَنْظُرَ هَلۡ یُدۡهَبَنَّ کَیۡدُهٗ مَا یَغۡیۡظُ ﴿۱۵﴾

وَکَذٰلِکَ اَنۡزَلۡنٰهُ اٰیٰتٍ بَیِّنٰتٍ ۗ وَاِنَّ اللّٰهَ لَیَهۡدِی
مَنْ یُّرِیۡدُ ﴿۱۶﴾

اِنَّ الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡا وَالَّذِیۡنَ هَادُوۡا وَالصّٰبِیۡنَ
وَالنَّصٰرٰی وَالْمَجُوسَ وَالَّذِیۡنَ اَشۡرَکُوۡۤا ۗ اِنَّ اللّٰهَ
یَفۡصَلُ بَیۡنَهُمۡ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰی کُلِّ
شَیۡءٍ شَهِیۡدٌ ﴿۱۷﴾

(18) ఆకాశాలలోనూ, భూమిలోనూ ఉన్న సమస్తమూ సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రాలు, పర్వతాలు, వృక్షాలు, జంతువులు చాలామంది మానవులు, శిక్షకు అర్హులైన చాలామంది ప్రజలు అల్లాహ్ ముందు వినములై ఉండటాన్ని నీవు చూడటం లేదా? అల్లాహ్ ఎవరినైతే అవమానం పాలు చేస్తాడో, అతనికి గౌరవం ఇచ్చేవాడెవ్వడూ ఉండడు. అల్లాహ్ తాను కోరినది చేస్తాడు.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي
الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ
وَالشَّجَرُ وَالذَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ ۗ وَكَثِيرٌ
حَقٌّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ ۗ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ
مَكْرَمٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ يُفَعِّلُ مَا يُشَاءُ ۗ ﴿١٨﴾

1 - 18 వివరణ

వాక్యాల సంబంధం : ఈ సూరా మక్కా చివరి కాలంలో అవతరించింది. అప్పుడు ముస్లిములు అవిశ్వాసుల హింసను భరించలేక మక్కా నుండి వలసపోయే ఉద్దేశం కలిగి ఉన్నారు. ఇబ్రాహీమ్ (అ) కేవలం అల్లాహ్ ఆరాధన కొరకే కాబతుల్లాహ్ ను నిర్మించారని, అందువల్ల ముస్లిములే హక్కుదారులని, ఎందుకంటే ముస్లిములు అల్లాహ్ నే ఆరాధిస్తారని, అయితే మీరు విగ్రహారాధకులని, కాని మీరు ముస్లిములను కాబతుల్లాహ్ లో అల్లాహ్ ను ఆరాధించుకోనీయడం లేదు. వారే దానికి వారసులు. త్వరలో వారు దాన్ని మీ నుండి చేజిక్కించుకుంటారు” అని హెచ్చరించటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం : 1 : ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్ మానవులకు “మీరు మీ ప్రభువుకే భయపడండి. సత్యార్థాలు చేస్తూ ఉండండి. దుష్కార్యాలకు దూరంగా ఉండండి. ఎందుకంటే ప్రళయ భూకంపం చాలా పెద్ద విషయం” అని ఉపదేశించాడు. ఆనాడు అందరినీ విచారించడం జరుగుతుందనీ, అందరూ భయంతో వణుకుతూ ఉంటారని హెచ్చరించబడింది. (తైసీరుర్రహ్మాన్) (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

2: ఆ నాడుగర్భవతులగర్భం వడిపోతుందని, ఏ లలువుద్దులొత్తారని, ప్రజలు వస్తులో వునిగిపోతారని, అయితే వారు మత్తును సేవించి ఉండరని, దైవశిక్ష అంత కఠినంగా ఉంటుందని పేర్కొనబడింది. (అహ్సనుల్ బయాన్)

5: ఈ వాక్యం జోర్బి నోకోరిస్ గురించి అవతరించింది. వాడు జగడాలమారి. వరణానంతరం తిరిగి లేపబడటాన్ని విశ్వసించేవాడు కాదు. ఇది అల్లాహ్ శక్తియుక్తుల్ని విశ్వసించని ప్రతి మనిషికీ వర్తిస్తుంది. అంటే అతడు ఖైతాన్ ను అనుసరిస్తున్నాడు అన్నమాట. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

ఒక హదీసులో మహాప్రవక్త (స) ఒక బంజరు భూమికి అల్లాహ్ ఎలా మొక్కలతో పచ్చదనాన్ని ప్రసాదిస్తాడో అదేవిధంగా మళ్ళీ మానవులను ప్రాణంపోసి లేపుతాడు అని ప్రవచించారు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

7 : ప్రళయం రావటంలో ఎంతమాత్రం సందేహం లేదు. మానవులు ఈ భూమిపై, లోపల, ఈ విశ్వంలో ఎక్కడున్నారే, సజీవులై లేచి నిలబడతారు. ఇవన్నీ అల్లాహ్ శక్తిలోనే ఉన్నాయి. ఉనికిలేని మానవుడ్ని అల్లాహ్ సృష్టించాడు. అదేవిధంగా మళ్ళీ జీవం పోస్తాడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

8 : కొందరు ఎటువంటి జ్ఞానం లేకుండా అల్లాహ్ గురించి వాదిస్తూ ఉంటారు. తమ ఇష్టం వచ్చినట్లు కల్పిస్తారు. ఇతరుల్ని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తారు. ఈ వాక్యం అబూజహల్ గురించి వచ్చింది. వాడు అవిశ్వాసానికి ప్రతీకగా ఉండేవాడు. ప్రజలను సత్యానికి దూరం చేసేవాడు. ఇది ఇలాంటి వారందరికీ వర్తిస్తుంది. వీరు ఎటువంటి ఆధారం లేకుండా ప్రజలను మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తూ ఉంటారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

(19) అవి రెండు వర్గాలు, వాటి మధ్య తమ ప్రభువును గురించి వివాదం తలెత్తింది. వారిలో అవిశ్వాసులైన వారికొరకు అగ్ని వస్త్రాలు కత్తిరించబడి ఉన్నాయి. వారి శిరస్సులపై మరిగే నీరు పోయబడుతుంది. (20) దానివల్ల వారి చర్మాలే కాదు, కడుపు లోపలి భాగాలు సైతం కరిగిపోతాయి. (21) వారిని దండించడానికి ఇనుప గదలు ఉంటాయి. (22) ఎప్పుడైనా వారు కంగారుపడి నరకం నుండి బయటపడే ప్రయత్నం చేస్తే, వారు మళ్ళీ అందులోకే నెట్టబడతారు. “ఇప్పుడు చవిచూడండి దహన శిక్షను” అని అనబడుతుంది.

هَذِهِ خَصْمَيْنِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّن تَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾
 يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾
 وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِّن حَدِيدٍ ﴿٢١﴾
 كَلِمًا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾

2
12
9

ఇటువంటి దుర్మార్గుల పర్యవసానాన్ని గురించి వివరించబడింది. అంటే వారిని ఈ లోకంలో అల్లాహ్ అవమానం పాలుచేస్తాడు. పరలోకంలో నరకాగ్నిలో పడవేస్తాడు. అంటే ఇది మీ చేతులు చేసిన పాపాల కారణంగానే మీకు లభించింది. అల్లాహ్ తన దాసులను ఏమాత్రం హింసించడు.

11 : అవిశ్వాసుల తర్వాత కపటుల గురించి ప్రస్తావించబడుతోంది. వారు కేవలం ప్రాపంచిక లాభాల కోసం తమను ముస్లిములుగా ప్రకటించేవారు. ఎటువంటి నష్టాలుగాని, కష్టాలుగాని రాని పక్షంలో ఇస్లాంని అనుసరించేవారు. ఆపదలు సంభవిస్తే వారి గుట్టురట్టయి ఇస్లాం నుండి వైదొలగిపోయేవారు. ఈ విధంగా తమ ఉభయలోకాల్ని పోగొట్టుకునేవారు. లాభం అంటే ఇటు, లేకపోతే అటు. (త్రైసీరురహ్మాన్)

15 : ఈ వాక్యంలో యూదుల, విగ్రహారాధకుల కపటుల గురించి ప్రస్తావించబడింది. వీరు ముస్లిముల విజయాల పట్ల అసూయకు గురవుతారు. వారి హృదయాలు కోపాగ్నితో నిండిపోతాయి. అల్లాహ్ ముస్లిములకు, ప్రవక్తకు సహాయం చేయడని వారు భావించేవారు. అందువల్లే వీరు విశ్వసించేవారు కారు. అయితే అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకూ ముస్లిములకూ సహాయం చేశాడు. వారు తమ కోపాగ్నినీ దూరం చేయడానికి ఇంటి పైకప్పుకు తాడుకట్టి దాన్ని తన మెడలోనే వేసుకొని పూర్తిబలంతో లాగాలి. చివరికి ఆ తాడు తెగిపోవాలి. మెడ తెగి మరణం సంభవించాలి. దాన్ని ఇతరులు చూడాలి. అంటే వారు తమ కోపాగ్నిలో దహించుకుపోతున్నారు. ఈ విధంగా అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకూ, ముస్లిములకూ సహాయం చేస్తూ ఉంటాడు. (మోమిన్ : 51)ని చూడండి. (అహ్సనుల్ బయాన్)

16 : ఇందులో ఖుర్ఆన్ ను ప్రశంసించడం జరిగింది. ఇందులో ఎన్నో ప్రత్యేకతలు ఉన్నాయని తెలుపబడింది. ఈ వాక్యాల్లో ఎన్నో అద్భుత సూచనలు, పరమార్థాలు ఉన్నాయని తెలుపబడింది. (త్రైసీరురహ్మాన్)

17 : సాబియీలు అంటే నక్షత్ర ఆరాధకులు, మజూస్ అంటే అగ్ని ఆరాధకులు. కొందరు సూర్యచంద్రులను ఆరాధించేవారని పేర్కొన్నారు. వీరు యూదులను, క్రైస్తవులను కొంత వరకు అనుసరించేవారు. అవిశ్వాసులు అంటే అరబ్ అవిశ్వాసులు. వీరు విగ్రహాలను పూజించేవారు. (త్రైసీరురహ్మాన్)

18 : ఇందులో అల్లాహ్ గొప్పతనాన్ని, ఔన్నత్యాన్ని, ఏకత్వాన్ని, దైవత్వాన్ని గురించి పేర్కొనడం జరిగింది. విశ్వంలో ఉన్న దైవదూతలు, జిన్నాతులు, అందరూ అల్లాహ్ కు సాష్టాంగ ప్రణామం చేస్తూ ఉన్నారు. అంటే సూర్యుడు చంద్రుడు, నక్షత్రాలు, కొండలు, వృక్షాలు, మానవులు ఇంకా అనేక జీవరాసులు, నిర్జీవులు అన్నీ ఆయనకు విధేయులై ఉన్నారు. ఎవరూ ఆయన ఆదేశాన్ని ధిక్కరించరు. అయితే కొందరు అవిధేయతకు పాల్పడుతున్నారు. (త్రైసీరురహ్మాన్)

(23) నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసినవారిని, క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే ఉద్యాన వనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అక్కడ వారు స్వర్ణ కంకణాలతో, ముత్యాలతో అలంకరించబడతారు. వారు పట్టు వస్త్రాలు ధరిస్తారు. (24) ఎందుకంటే పరిశుద్ధ వచనాన్ని స్వీకరించే మార్గం వారికి ప్రసాదించబడింది. స్తుతించబడే గుణవిశేషాలు గల దేవుని మార్గం వారికి చూపబడింది. (25) ఎవరు తిరస్కరించారో, ఇంకా అల్లాహ్ మార్గం వైపునకు రాకుండా అడ్డగిస్తున్నారో - మేము సర్వమానవుల కొరకు నిర్మించిన పరిశుద్ధ మజ్జిద్లో స్థానిక ప్రజల యొక్క మరియు బయట నుండి వచ్చే వారి యొక్క హక్కులు సమానంగా ఉన్నాయి - దాని సందర్భానికి అవరోధంగా ఉన్నవారికి, దానిలో నిజాయితీకి వ్యతిరేకంగా, అన్యాయంగా ప్రవర్తించేవారికి మేము వ్యధాభరితమైన శిక్షను రుచి చూపిస్తాము. (26) మేము ఇబ్రాహీమ్ కు ఈ గృహం కొరకు స్థలాన్ని సూచించినప్పటి సందర్భాన్ని జ్ఞాపకం తెచ్చుకో. నాకు దేనినీ భాగస్వామిగా చేయకు. ప్రదక్షిణ చేసేవారి కొరకూ, ఖియామ్, రుకూ, సజ్దులు చేసేవారి కొరకు నా గృహాన్ని పరిశుభ్రంగా ఉంచు. (27) మానవులందరినీ హజ్ కొరకు పిలుపు ఇవ్వు. వారు నీ వద్దకు దూర ప్రాంతాల నుండి నడిచి, వాహనాలపైనా ఎక్కి రావాలని (28) మరియు వారు తమ కొరకు ఇక్కడ ఉంచబడిన ప్రయోజనాలను దర్శించాలని. అల్లాహ్ వారికి ప్రసాదించిన పశువుల మీద కొన్ని నిర్ణీత దినాలలో ఆయన పేరును స్మరించాలి, స్వయంగా వారూ తినాలి, పేదరికానికి గురియైన అగత్యపరులకూ పెట్టాలి. (29) తరువాత వారు తమ మాలిన్యాన్ని దూరం చేసుకోవాలి. ఇంకా తమ మొక్కుబడులను చెల్లించుకోవాలి. మరియు ఆ ప్రాచీన గృహానికి ప్రదక్షిణం చేయాలి.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُجْلُونَ فِيهَا مِنْ
أَسْوَارٍ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا
حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

وَهُدُّوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ ۖ وَهُدُوا إِلَى
صِرَاطٍ الْحَمِيدِ ﴿٢٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً
الْعَاكِفِ فِيهِ وَالْبَادِ ۖ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ
بِظُلْمٍ نَذِقْهُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٢٥﴾

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ
بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ
وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿٢٦﴾

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ
ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي
أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَتِهِ
الْأَنْعَامِ ۖ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا أَمْرَ اللَّهِ
الْفَقِيرِ ﴿٢٨﴾

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُدُورَهُمْ
وَلِيُزَكُّوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾

(30) ఇదే కాబా నిర్మాణ లక్ష్యం. ఎవరైనా అల్లాహ్ విధించిన పవిత్ర నియమాలను గౌరవిస్తే, అది అతని ప్రభువు దృష్టిలో స్వయంగా అతడికి శ్రేష్ఠమైనది. మీ కొరకు పశువులు ధర్మసమ్మతము చేయబడ్డాయి. ఇదివరకే మీకు తెలుపబడినవి తప్ప. కనుక విగ్రహాల మాలిన్యానికి దూరంగా ఉండండి. అసత్యాలు పలుకకండి.

(31) ఏకాగ్రతతో అల్లాహ్ కు దాసులు అవండి, దైవత్వంలో ఆయనకు ఎవరినీ భాగస్వాములుగా చేయకండి. ఇతరులను అల్లాహ్ కు భాగస్వాములుగా చేసేవాడు ఆకాశం నుండి క్రిందపడిపోయినట్లే. అతనిని, ఇక పక్షులైనా తన్నుకుపోతాయి. లేదా గాలి అతనిని ముక్కలు అయ్యే ప్రదేశానికైనా విసరివేస్తుంది.

(32) ఇదే అసలు విషయం. ఎవరైనా అల్లాహ్ నిర్ణయించిన చిహ్నాలను గౌరవిస్తున్నారంటే అది హృదయాలలోని దైవభీతి వల్లనే.

(33) ఒక నిర్దిష్ట కాలం వరకు వాటి ద్వారా లాభం పొందే హక్కు మీకు ఉన్నది. ఆ తరువాత వాటి గమ్యస్థానం ఆ ప్రాచీన గృహం వద్దనే ఉన్నది.

(34) ప్రతి అనుచర సంఘానికి మేము ఒక ఖుర్బానీ పద్ధతిని నిర్ణయించాము. ప్రజలు అల్లాహ్ వారికి ప్రసాదించిన పశువుల మీద ఆయన పేరును స్మరించటానికి. కనుక మీ దేవుడు ఒక్కడే. మీరు ఆయనకే విధేయులు కండి. ఓ ప్రవక్తా! అణకువను అనుసరించే వారికి శుభవార్తను అందజేయి.

(35) వారు ఎలా ఉంటారంటే అల్లాహ్ ప్రస్తావన విన్నప్పుడు వారి మనసులు వణుకుతాయి. వారికి ఏ ఆపదవచ్చినా, దానికి వారు ఓర్పు వహిస్తారు, నమాజ్ ను స్థాపిస్తారు. మేము వారికి ఇచ్చిన ఉపాధి నుండి ఖర్చు చేస్తారు.

ذٰلِكَ ۙ وَمَنْ يُعْظَمَ حُرْمَتِ اللّٰهِ فَهُوَ خَيْرٌ لّٰهُ
عِنْدَ رَبِّهِ ۙ وَاَحَلَّتْ لَكُمْ الْاَنْعَامَ اِلَّا مَا يُعَلٰى
عَلَيْكُمْ فَاَجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْاَوْثَانِ
وَاَجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّوْرِ ۙ ﴿30﴾

حُنْفَاءً ۙ لِلّٰهِ غَيْرٌ مُّشْرِكِيْنَ بِهِ ۙ وَمَنْ يُشْرِكْ
بِاللّٰهِ فَكَأَمَّا خَرَّ مِنَ السَّمَآءِ فَتَخَطَّفَهُ الطَّيْرُ اَوْ
سَهْلًا ۙ فِي مَكَانٍ سَحِيْقٍ ۙ ﴿31﴾

ذٰلِكَ ۙ وَمَنْ يُعْظَمَ شَعَائِرَ اللّٰهِ فَاِنَّهَا مِنْ
تَقْوٰى الْقُلُوْبِ ۙ ﴿32﴾

لَكُمْ فِيْهَا مَنَافِعٌ اِلٰى اَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحْلٰٓءًا اِلٰى
الْبَيْتِ الْعَتِيْقِ ۙ ﴿33﴾

وَلِكُلِّ اُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنَسَكًا لِّيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ
عَلٰى مَا رَزَقْتَهُمْ ۙ مِنْ بَهِيمَةِ الْاَنْعَامِ ۙ فَالْهُكْمُ
اِلٰهُ وَاَحَدٌ فَلَا اَسْلٰبُوْا ۙ وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِيْنَ ۙ ﴿34﴾

الَّذِيْنَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجَلَّتْ قُلُوْبُهُمْ وَالصّٰبِرِيْنَ
عَلٰى مَا اَصَابَهُمْ وَالْمُقِيْمِي الصَّلٰوةِ ۙ وَحٰمِلٰ
رَزَقَهُمْ يَنْفِقُوْنَ ۙ ﴿35﴾

(36) ఒంటెలను మేము మీ కొరకు అల్లాహ్ చిహ్నాలలో చేర్చాము. మీకు వాటిలో మేలు ఉన్నది. అందువల్ల వాటిని నిలబెట్టి వాటిపై అల్లాహ్ పేరును స్మరించండి. వాటి వీపులు నేలపై ఆనినపుడు వాటిలో నుండి మీరూ తినండి. అడగని అభిమానధనులకూ, అడిగే అభాగ్యులకూ తినిపించండి. ఈ విధంగా మేము ఈ జంతువులను మీ అధీనంలో ఉంచాము. మీరు కృతజ్ఞులై ఉండేందుకు. (37) వాటి మాంసమూ, వాటి రక్తమూ అల్లాహ్ కు చేరదు. కానీ మీ భయభక్తులు ఆయనకు చేరుతాయి. ఆయన వాటిని మీకు ఈ విధంగా పశపరిచాడు. ఆయన ప్రసాదించిన మార్గదర్శకత్వానికి మీరు ఆయన గొప్పతనాన్ని చాటేందుకు. ఓ ప్రవక్తా! సత్కార్యాలు చేసేవారికి శుభవార్త అందించు. (38) నిశ్చయంగా అల్లాహ్ విశ్వసించిన వారిని రక్షిస్తాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ నమ్మకద్రోహి అయిన కృతఘ్నుడ్ని ప్రేమించడు.

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِّنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ ۖ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عَلَيْهَا صَوَافٍ ۚ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ ۗ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿36﴾

لَنْ يَتَّالِ اللَّهُ لِحُومِهَا وَلَا دِمَائِهَا وَلَكِنْ يَتَّالِ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ ۗ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ ۗ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿37﴾

إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿38﴾

19 - 38 వాక్యాల వివరణ :

అవతరణ సందర్భం : అబూజర్ గిఫారీ (రజి) ప్రమాణం చేసి ఇలా అన్నారు : “ఈ వాక్యాలు బద్ర యుద్ధంలో హమ్జు (రజి)కు వ్యతిరేకంగా ఇద్దరు అవిశ్వాసులు ఉత్బా మరియు అతని ఇద్దరు సహచరుల గురించి అవతరించాయి.” (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.3673). అయితే ఖైస్ మాత్రం ఈ వాక్యం బద్ర యుద్ధంలో అలీ మరియు అబూ ఉబేయ్యేకు వ్యతిరేకంగా ఉత్బ, సీబ, వలీద్ల గురించి అవతరించాయని అభిప్రాయపడ్డారు. (సహీహ్ బుఖారీ : హ.నెం.4375).

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

19 : అంటే మరగే నీటిని వారి తలలపై నుండి పోయటం జరుగుతుంది. ఆ కాగే నీరు వారి తలలను రంధ్రాలు చేస్తూ వారి కడుపులలోనికి ప్రవేశిస్తుంది. కడుపులో ఉన్నవన్నీ మలద్వారం ద్వారా కాళ్ళపై పడతాయి. మళ్ళీ ఆ వ్యక్తి మొదటి స్థితికి చేరుకుంటాడు. అక్కడి ఒక్క బకెట్ నీళ్ళు భూమిపై వేస్తే ఈ భూమంతా కుళ్ళిపోతుంది. అవిశ్వాసానికి తగిన ఫలితంగా అవమానకరమైన వ్యధాభరితమైన పరలోక శాశ్వత శిక్ష లభిస్తుంది. వీటి నుండి వారిని తప్పించేవాడెవడూ ఉండడు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

21 : ఆ లోహపు గదలను మానవులు, జిన్నులు కలసి కూడా ఎత్తలేరని ప్రవక్త (స) తెలిపారు. వీటితో దెబ్బలు తగలగానే భయంకరమైన కేకలు వేస్తారు. అయ్యో! మా దౌర్భాగ్యం అని చింతిస్తూ విచారిస్తూ ఉంటారు.

23 : ఇహలోకంలో విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసినవారిని అల్లాహ్ క్రింద సెలయేర్లు ప్రవహించే ఉద్యానవనాల్లో ప్రవేశింపజేస్తాడు. స్వర్గంలో వారు బంగారు, ముత్యాల ఆభరణాలు ధరిస్తారు. పట్టువస్త్రాలు ధరిస్తారు. పరస్పరం

పరిశుద్ధ వచనాలతో పలకరిస్తారు. సలామ్ చేస్తారు. స్వర్గ సుఖాలను పొందుతూ అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ ఉంటారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

ఒక సహీహ్ హదీసులో మీరు ప్రపంచంలో పట్టువస్త్రాలు ధరించరాదని ఇక్కడ ధరించినవాడికి పరలోకంలో పట్టువస్త్రాలు ధరించే భాగ్యం కలుగదని హెచ్చరించబడింది. (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.5385) (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

24 : ఒక సహీ హదీసులో స్వర్గవాసులు ఉచ్చాస నిచ్చాసాలలో దైవస్తోత్రంలో నిమగ్నమయి ఉంటారు అని పేర్కొనబడింది. (సహీహ్ ముస్లిం : హ.నెం.5066)

25 : ఈ వాక్యం మక్కా అవిశ్వాసుల గురించి అవతరించింది. వీరు ప్రవక్త (స)ను, ఆయన సహచరులను మక్కాలో ప్రవేశించకుండా చేశారు. ఇటువంటి వారికి వ్యధాభరితమైన శిక్ష ఉందని తెలుపబడింది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

అల్లాహ్ గృహాన్ని దర్శించకుండా వారిని అడ్డగించడం షిర్క్ కన్నా యుద్ధంకన్నా మహాపాపమని, ఇటువంటి వారికి ఘోరమైన శిక్షపడుతుందని హెచ్చరించబడింది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

26 : ఈ వాక్యంలో పవిత్ర గృహంలో నీచకార్యానికి పాల్పడుతున్న అవిశ్వాసులను హెచ్చరించడం జరిగింది. దీని గురించి అల్లాహ్ ఇబ్రాహీమ్ (అ)ను సూచించాడు. ఇదే మొట్టమొదట ఇబ్రాహీమ్ చే నిర్మించబడిన దైవగృహం. ఈ పవిత్ర గృహం తప్ప ఇతర ఏ గృహ ప్రదక్షిణ చేసినా అది అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించటం అవుతుంది.

27 : అంటే పవిత్ర గృహాన్ని దర్శించటానికి ప్రజలను ఆహ్వానించటం. ఇబ్రాహీమ్ (అ) ఇలా అన్నాడు : “ఓ అల్లాహ్! నా పిలుపు ప్రపంచ ప్రజల వరకు ఎలా చేరుతుంది.” అప్పుడు అల్లాహ్ పిలుపు ఇవ్వడం నీ బాధ్యత. ప్రజల వరకు చేర్చడం మా బాధ్యత అని అన్నాడు. చివరికి ఇబ్రాహీమ్ (అ) కాబా వద్ద ఎత్తుగల ప్రదేశంపై నిలబడి బిగ్గరగా పిలిచారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

28 : అంటే ఉభయ లోకాల లాభాలు. ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) ఉల్లేఖనం ప్రకారం పరలోక లాభాలు దైవప్రీతి, ప్రసన్నత మరియు ప్రాపంచిక లాభం అంటే జిబ్బా చేయబడిన జంతువులు, వ్యాపారం మొదలైనవి. అంటే ఈ దినాల్లోని సత్కార్యాలు అల్లాహ్ కు అన్నిటికంటే ప్రియమైనవి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

31 : అల్లాహ్ ఆదేశాలను పాటిస్తూ చెడుకు దూరంగా ఉండాలి. ఇంకా అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించరాదు. మార్గభ్రష్టత్వం వల్ల ఏ విధంగానూ లాభం చేకూరదు. ఆకాశంపై నుండి పడినవాడిని పక్షులైనా పొడిచి పొడిచి తినివేయవచ్చు లేదా సుడిగాలైనా దూరంగా తీసుకువెళ్ళి పడవేయవచ్చు. ఏ విధంగా చూసినా వినాశనం తప్పదు. ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు : “అవిశ్వాసి ఆత్మను తీసుకొని దైవదూతలు ఆకాశంపైకి ఎక్కినప్పుడు ఆకాశ ద్వారాలు తెరువబడవు. అక్కడి నుండి ఆ ఆత్మ ఎత్తి విసరవేయబడుతుంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

32 : చిహ్నాలు అంటే, ఇస్లామీయ ఆదేశాలు. వీటిని గౌరవించటం దైవభీతికి నిదర్శనం. ఖుర్బానీ కొరకు సూచించబడిన జంతువులు కూడా ఇందులోకి వస్తాయి. వాటిని గౌరవించాలి. వాటిని అల్లాహ్ పేరుపై సమర్పించాలి.

34 : ప్రారంభం నుండి ఈ ప్రపంచంలోకి వచ్చిన జాతులన్నిటికీ ఖుర్బానీ ఆదేశం ఇవ్వబడింది. దానికోసం ఒక దినం ప్రత్యేకించబడింది. అంటే కేవలం జంతువులనే సమర్పించాలి. జంతువులను కోసేటప్పుడు అల్లాహ్ నామాన్ని స్మరించాలి. ఇదే ఖుర్బానీ ముఖ్య ఉద్దేశం. ప్రతి కాలంలో మీ దేవుడు ఒక్కడే. అందువల్ల ఆయన్నే ఆరాధించండి. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

35 : ఆ తరువాత అల్లాహ్ ప్రియభక్తులకు శుభవార్త తెలియజేయమని ప్రవక్తను ఆదేశించాడు. వీరి గొప్పతనం ఏమిటంటే వీరి ముందు అల్లాహ్ ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు వీరి మనసులు దైవభీతికి గురవుతాయి. ఇంకా వీరికి

(39) ఎవరికి వ్యతిరేకంగా యుద్ధం చేయబడుతూ ఉండో, వారికి అనుమతి ఇవ్వబడింది, ఎందుకంటే వారు అన్యాయానికి గురియైన వారు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ వారికి సహాయం చేయగల సమర్థుడు. (40) తమ ఇళ్ళ నుండి అన్యాయంగా తరిమివేయబడిన వారి తప్పు కేవలం, “అల్లాహ్ మా ప్రభువు” అని అనటమే. అల్లాహ్ గనుక ప్రజలను ఒకరి ద్వారా మరొకరిని తొలగిస్తూ ఉండకపోతే, ఆశ్రమాలు, చర్చీలు, ప్రార్థనాలయాలు, అల్లాహ్ పేరు అత్యధికంగా స్మరించబడే - మసీదులు - అన్నీ ధ్వంసం చేయబడి ఉండేవే. అల్లాహ్ తనకు సహాయం చేసేవారికి తప్పకుండా సహాయపడతాడు. అల్లాహ్ మహాశక్తిమంతుడు, మహాబలవంతుడూను.

أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنفُسِهِمْ طُغْلُؤًا ۖ وَإِنَّ اللَّهَ
عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ
يَقُولُوا رَبَّنَا اللَّهُ ۖ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ
بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفُتَّتْ صَوَامِعُ وَبِيْعٌ
وَصَلَوَاتٌ وَمَسْجِدٌ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا ۖ
وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ
عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾

కష్టనష్టాలు వస్తే భయపడరు. శాపనాధాలు పెట్టరు. సహనం, సమయస్ఫూర్తిని పాటిస్తారు. అయిదు పూటల నమాజును స్థాపిస్తారు. ఇంకా వారికి ప్రసాదించబడిన ఆహారంలో నుండి తమ భార్యాబిడ్డలకు, పేదలకు, అగత్యపరులకు తినిపిస్తారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

36 : అల్లాహ్ తనను సమర్పించటానికి ఆవు, ఒంటె, గొర్రెలను ఎన్నుకొని విశ్వాసులకు గొప్ప ఉపకారం చేశాడు. వీటిని ముస్లిములు అల్లాహ్ గృహానికి తీసుకొనిపోయి అక్కడ అల్లాహ్ కు సమర్పిస్తారు. దానిద్వారా పుణ్యం సంపాదిస్తారు. దాన్ని జిబహ్ చేసేటప్పుడు “బిస్మిల్లాహ్” ఉచ్చరించాలని ఇంకా దాని మాంసాన్ని మీరూ తినండి, నిరుపేదలకు పెట్టండి అని అల్లాహ్ ఆదేశించాడు. ఈ వాక్యం ద్వారా ఖుర్బానీ మాంసాన్ని మూడు భాగాలుగా చేయాలని, ఒక వంతు తనకోసం, మరో వంతు కానుకగా ఇచ్చేందుకు, మరో వంతు పేదలకు దానం చేయటానికి అని సూచించబడింది. విశ్వాసులు జంతువుల మాంసం ద్వారా, పాలద్వారా లాభం పొంది, అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

37 : అజ్ఞాన కాలంలో విగ్రహారాధకులు తమ విగ్రహాల పేరుపై జంతువులను జిబహ్ చేసి వాటి మాంసాన్ని విగ్రహాలకు పెట్టేవారు. వాటి రక్తాన్ని విగ్రహాలపై చిలకరించేవారు. అందువల్లే అల్లాహ్ ఈ వాక్యంలో మీ మాంసం, రక్తం అల్లాహ్ కు చేరవని, కేవలం మీ భక్తిశ్రద్ధలు అల్లాహ్ కు చేరుతాయని తెలియజేశాడు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ అక్కరలేనివాడు. అంటే మానవులు వాటిని ఆహారంగానూ, పుణ్యసాధనంగానూ ఉపయోగిస్తున్నారు.

మహాప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “ఈదుల్ అజ్ఞా నాడు ఖుర్బానీకంటే గొప్ప కార్యం అల్లాహ్ వద్ద మరొకటి లేనేలేదు. ఖుర్బానీ ఇవ్వబడిన జంతువు తీర్చుదినం నాడు హాజరౌతుంది. ఖుర్బానీ జంతువు రక్తం నేలపై పడకముందే దాన్ని అల్లాహ్ స్వీకరిస్తాడు. అందువల్ల సంతోషంగా భక్తిశ్రద్ధలతో ఖుర్బానీ ఇవ్వండి. (ఇబ్నైమాజ)

జాబీర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ (రజి) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఈదుల్ అజ్ఞాలో నమాజు పాటించిన తరువాత తన వద్దకు రప్పించబడిన రెండు పోతులను “బిస్మిల్లాహ్” అని పలికి జిబహ్ చేశారు. ఇంకా ఇలా అన్నారు : “వాటిలో ఒకటి నా తరపు నుండి, మరొకటి నా ఉమ్మత్ పేదల తరపు నుండి.” (తఫ్సీర్ ఇబ్నైకసీర్)

(41) వారికి మేమే గనుక అధికారాన్ని ప్రసాదిస్తే, వారు నమాజ్‌ను స్థాపిస్తారు. జకాత్ చెల్లిస్తారు. సత్కార్యాలు చేయమని ఆదేశిస్తారు. చెడు నుండి నిరోధిస్తారు. సకల వ్యవహారాల అంతిమ నిర్ణయం అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉంది. (42) ఓ ప్రవక్తా! వారు నిన్ను నిరాకరిస్తున్నారంటే, వారికి పూర్వం నూహ్, ఆద్, సమూద్ జాతులు. (43) ఇంకా ఇబ్రాహీమ్ జాతివారు, లూత్ జాతివారు. (44) మరియు మద్యన్ వాసులు కూడా నిరాకరించారు. ఇంకా మూసా కూడా తిరస్కరించబడ్డారు. ఈ సత్యతిరస్కారులందరికీ మొదట్లో నేను వ్యవధి నిచ్చాను. తరువాత పట్టుకున్నాను. మరి నా శిక్ష ఎంత భయంకరంగా ఉంది! (45) దురాగతాలకు ఒడిగట్టిన ఎన్నో జనపదాలను మేము నాశనం చేశాము. ఈనాడు అవి తమ కప్పులపై తలక్రిందులుగా పడి ఉన్నాయి. ఎన్నో బావులు నిరుపయోగంగా పడి ఉన్నాయి. ఎన్నో ఎత్తయిన భవనాలు శిథిలాలుగా మారిపోయాయి. (46) వారు భూమిపై సంచరించలేదా వారి హృదయాలు గ్రహించటానికి. వారిచెవులు వినటానికి? వాస్తవం ఏమిటంటే, కళ్ళు గుడ్డివి అవవు. కాని వక్షముల లోపల ఉన్న హృదయాలు మాత్రం గ్రుడ్డివి అయిపోతాయి.

(47) వారు శిక్ష కొరకై తొందరపెడుతున్నారు. అల్లాహ్ తన వాగ్దానానికి వ్యతిరేకంగా ఎంతమాత్రం వ్యవహరించడు. కాని నీ ప్రభువు వద్ద ఒక రోజు అంటే మీ లెక్కలో వెయ్యి సంవత్సరాలకు సమానమవుతుంది.

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ

الْمُنْكَرِ ۗ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿41﴾

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ

وَعَادٌ وَثَمُودٌ ﴿42﴾

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿43﴾

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ ۚ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَمَلَيْتُ

لِلْكَافِرِينَ ۖ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ ۚ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿44﴾

فَكَأَيُّنَ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ

خَآوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ

مَشِيدٍ ﴿45﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونُ لَهُمْ قُلُوبٌ

يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۚ فَإِنَّهَا لَا

تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي

الصُّدُورِ ﴿46﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ

وَعْدَهُ ۗ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا

تَعُدُّونَ ﴿47﴾

38 : ఈ వాక్యం జిహాద్ విధించక ముందు మదీనాలో అవతరించింది. అంటే అల్లాహ్ వారి వెంట ఉన్నాడనీ, వారికి తప్పకుండా సహాయం చేస్తాడని శుభవార్త ఇవ్వబడింది. ఎందుకంటే అవిశ్వాసులు అమానతుల్లో ద్రోహం తలపెడుతున్నారు. వాగ్దానభంగం చేస్తున్నారు. ఇంకా అల్లాహ్ మరియు ప్రవక్త (స)ను తిరస్కరిస్తున్నారు. అందువల్ల అల్లాహ్ వారికి వ్యతిరేకంగా తప్పకుండా సహాయం చేస్తాడు. అల్లాహ్ తిరస్కారులను ఎంతమాత్రం ప్రేమించడు. (త్రైసిరుప్రహ్మాన్)

(48) దుర్మార్గులు జనపదాలు ఎన్నో ఉండేవి. నేను మొదట వాటికి వ్యవధి ఇచ్చాను. తరువాత పట్టుకున్నాను. అందరూ తిరిగి నా వైపునకే రావలసి ఉంది. (49) ఓ ప్రవక్తా! ఇలా అను, “మానవులారా! నేను మీకు కేవలం స్పష్టంగా హెచ్చరించే వ్యక్తిని మాత్రమే.” (50) కనుక విశ్వసించి మంచి కార్యాలు చేసేవారికి క్షమాభిక్ష మరియు గౌరవప్రదమైన ఉపాధి కూడా లభిస్తుంది. (51) మా వాక్యాలను కించపరచడానికి ప్రయత్నించే వారే నరకవాసులు. (52) ఓ ప్రవక్తా! నీకు పూర్వం కోరుకున్నప్పుడు అతని కోరికలో పైతాన్ జోక్యం చేసుకోని ఏ ప్రవక్తనూ, ఏ సందేశహరుణ్ణి మేము పంపలేదు. ఇటువంటి పైతాన్ జోక్యాలను అల్లాహ్ నిరూలిస్తాడు. మరియు తన వాక్యాలను పటిష్ఠపరుస్తాడు. అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుని, మహావివేకి. (53) ఎందుకంటే ఎవరి హృదయాలు రోగానికి గురయ్యాయో, మరెవరి హృదయాలు మొద్దుబారి పోయాయో వారి కొరకై, పైతాన్ కల్పించిన చెడును, ఒక పరీక్షగా చెయ్యటానికి. వాస్తవం ఏమిటంటే ఈ దుర్మార్గులు శత్రుత్వంలో చాలా దూరం వెళ్ళిపోయారు. (54) జ్ఞానవంతులు ఇది నీ ప్రభువు వద్ద నుండి వచ్చిన సత్యమని తెలుసుకోవటానికి, వారు దాన్ని విశ్వసించటానికి, వారి హృదయాలు ఆయన ముందు వినములవటానికి. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ విశ్వసించేవారికి ఎల్లప్పుడూ సన్మార్గం చూపుతాడు. (55) అవిశ్వాసులు దానిని గురించి అనుమానంలోనే ఉంటారు. చివరికి వారిపైకి ప్రళయ ఘడియ అయినా వచ్చిపడుతుంది లేదా ఒక దౌర్భాగ్యదినపు శిక్ష అయినా అవతరిస్తుంది. (56) ఆనాడు రాజ్యాధికారం అల్లాహ్ దే అవుతుంది. ఆయన వారి మధ్య తీర్పు ఇస్తాడు. విశ్వసించినవారు, మంచి పనులు చేసినవారు, వరాలతో నిండిన ఉద్యానవనాలలోకి ప్రవేశిస్తారు.

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ

أَخَذْنَاهَا ۖ وَاللَّيْلِ الصَّيِيرُ ۖ ﴿48﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۖ ﴿49﴾

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ

وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿50﴾

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ

الْجَحِيمِ ﴿51﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا

إِذَا تَمَّيَّ أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ ۖ فَيَنْسُخُ

اللَّهُ مَا يُلْقَى الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكُمُ اللَّهُ أَيْتَهُ ۖ

وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿52﴾

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقَى الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي

قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ ۗ وَإِنَّ

الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿53﴾

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ

فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ

لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿54﴾

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّى

تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ

عَقِيمٍ ﴿55﴾

الْمَلِكِ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ۖ يُحْكُمُ بَيْنَهُمْ ۗ فَالَّذِينَ

آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿56﴾

(57) అవిశ్వాసానికి పాల్పడిన వారికి, మా వాక్యాలను తిరస్కరించినవారికి అవమానకరమైన శిక్ష పడుతుంది. (58) అల్లాహ్ మార్గంలో వలసపోయిన వారికి, తరువాత చంపబడిన వారికి లేదా మరణించిన వారికి అల్లాహ్ మంచి ఉపాధిని ప్రసాదిస్తాడు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ యే ఉత్తమ ప్రదాత. (59) వారు కోరుకునే స్థలానికి ఆయన వారిని చేరుస్తాడు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ సర్వమూ తెలిసినవాడు. సహనం కలవాడూను. (60) ఇది వారి పరిణామం. ఇక ఎవరయితే తనపై జరిగిన అన్యాయం మేరకే ప్రతీకారం తీర్చుకునేవాడు, పైగా అతనిపై అత్యాచారం కూడా జరిగివుంటే అల్లాహ్ అతనికి తప్పకుండా సహాయం చేస్తాడు. అల్లాహ్ క్షమించేవాడు, మన్నించేవాడూను. (61) ఇలా ఎందుకు జరుగుతుందంటే, రాత్రి నుండి పగటినీ, పగటి నుండి రాత్రినీ వెలికితీసేవాడు అల్లాహ్ యే గనుక. ఆయన అన్నీ వినేవాడు, అన్నీ చూసేవాడు గనుక. (62) ఇలా ఎందుకు జరుగుతుందంటే, అల్లాహ్ యే సత్యం గనుక. అల్లాహ్ ను కాదని వారు వేడుకునేవన్నీ అసత్యం గనుక. అల్లాహ్ యే ఆధిక్యం గలవాడు మరియు మహోన్నతుడు. (63) ఆకాశం నుండి అల్లాహ్ నీటిని కురిపించటాన్ని, దాని ద్వారా భూమి సస్యశ్యామలం అవటాన్ని నీవు చూడటం లేదా? వాస్తవం ఏమిటంటే అల్లాహ్ అత్యంత సూక్ష్మదృష్టికలవాడు. సర్వమూ తెలిసినవాడూను.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قَاتَلُوا أَوْ
مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا ۗ وَإِنَّ اللَّهَ
لَهُوَ خَيْرُ الرَّزُقِينَ ﴿٥٨﴾

لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ
حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾

ذَٰلِكَ ۚ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ
عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُوَسِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَسِّجُ النَّهَارَ
فِي اللَّيْلِ ۗ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
هُوَ الْبَاطِلُ ۗ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتَصْبِحُ
الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً ۗ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾

39 - 63 వాక్యాల వివరణ :

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం : వెనుకటి వాక్యాల్లో అల్లాహ్ మన కోసం నియమించిన రాత్రీపగలు కూడా అల్లాహ్ అనుగ్రహాలే అని చెప్పడం జరిగింది. ఎల్లప్పుడూ చీకటి ఉన్నా, లేదా వెలుతురు ఉన్నా జీవితం దుర్భరమయిపోయేది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో అల్లాహ్ తన అనుగ్రహాలను, ప్రసాదాలనూ గుర్తుచేస్తూ ప్రళయం తప్పనిసరిగా రానున్నదని, తీర్చుదినం నాడు మానవులందరినీ విచారించడం తప్పదని, చాలామంది మానవులు దైవానుగ్రహాలను పొందుతూ ఇతరులను ఆరాధిస్తున్నారనీ, అయితే వారు ఏమాత్రం ఆరాధనకు అర్హులు కారని, అల్లాహ్ మాత్రమే ఆరాధనకు అర్హుడనీ, తన ఆరాధన కొరకే అల్లాహ్ మానవులను సృష్టించాడని పేర్కొనబడింది.

39, 40 : మక్కాలో ముస్లిములు అత్యాచారాలకు గురయ్యారు. తమ ఇళ్ళ నుండి గెంటివేయబడ్డారు. వారు అల్లాహ్ మాత్రమే మా ఆరాధ్యుడని విశ్వసించడం తప్ప మరే అపరాధం చేయలేదు. వాళ్ళపై జరిగిన అన్యాయానికి తగిన ప్రతీకారం వారు తీర్చుకోవటానికి జిహాద్ కొరకు ప్రోత్సహించబడింది. ఎందుకంటే తగిన ప్రతీకారం తీర్చుకోవటంలో ఏమాత్రం తప్పులేదు. ఇలా చేయకపోతే నిరంతరం వారు ముస్లిములను హింసిస్తూ ఉంటారు. ముస్లిముల ప్రార్థనాలయాలను నేలమట్టం చేస్తూ ఉంటారు. అల్లాహ్ కు సహాయం చేసేవారికి అల్లాహ్ తప్పకుండా సహాయం చేస్తాడనే విషయాన్ని ప్రతి ఒక్కరూ గుర్తుంచుకోవాలి.

41 : అంటే వారు అల్లాహ్ కు ఎలా సహాయపడతారంటే సమాజ్ స్థాపిస్తారు. జకాత్ చెల్లిస్తారు. మంచినీ చేయమని ఆదేశిస్తారు. చెడును నివారిస్తారు. ఎందుకంటే ప్రతి విషయం అల్లాహ్ వైపునకే వెళుతుంది. అందువల్ల నిత్యం ఆయనకే భయపడుతూ ఉండాలి.

42, 43 : అవిశ్వాసులు ప్రవక్త (స)ను అనేక బాధలకు గురిచేశారు. ఈ వాక్యంలో ప్రవక్త (స)కు సహన స్థాయిర్యాలు కలిగి ఉండమని సెలవియ్యబడింది. ప్రతి కాలంలో ప్రవక్తల పట్ల అవిశ్వాసులు ఈ విధంగా ప్రవర్తించారని ఓదార్చబడింది. ప్రవక్తలను తిరస్కరించటం, ధిక్కరించటం జరుగుతూ వచ్చింది. వారికి గడువు ఇవ్వటమూ జరిగింది. చివరకు వారిని అకస్మాత్తుగా పట్టుకోవటమూ జరిగింది. (త్రైసిరుప్రహ్మాన్)

ప్రవక్త (స) ఇలా హెచ్చరించారు : “అల్లాహ్ అత్యాచారికి గడువు ఇస్తూపోతాడు. చివరికి పట్టుకుంటాడు. అయితే పట్టుకుంటే మాత్రం వదలడు.” (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

44, 45 : ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్ గుణపాఠం నేర్చుకోవాలని బోధిస్తున్నాడు. మేము అనేక అవిశ్వాస జాతులను సర్వనాశనం చేసివేశాము. వారు ప్రవక్తలను తిరస్కరించేవారు. ఇప్పుడు వారి గృహాలు శిథిలావస్థలో పడి ఉన్నాయి. వారి బావులు వ్యర్థంగా పడివున్నాయి.

సూరె నిసాలోని 78వ వాక్యంలో ఇలా ఉంది : “మీరు ఎక్కడ ఉన్నా మరణం సమీపిస్తుంది. కోటల్లో ఉన్నా భవనాల్లో ఉన్నా మరణం తప్పకుండా వస్తుంది.” (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

46 : మక్కా అవిశ్వాసులను, ఇతర అవిశ్వాసులను భూమిపై సంచరించి ప్రాచీన జాతుల అంతం ఎలా జరిగిందో, ఎందుకు జరిగిందో మొదలైన వాటిని ఆలోచించమని హితోపదేశం చేయబడింది. మీరు వీటి ద్వారా గుణపాఠం ఎందుకు నేర్చుకోరు. అవిశ్వాసానికి గురైన వారి మనసులు కళ్ళు, అంధత్వానికి గురవుతాయి. (త్రైసిరుప్రహ్మాన్)

అంధత్వానికి గురైతే వాటిల్లే నష్టం తాత్కాలికమైనదే. కాని హృదయాల్లో అంధత్వానికి గురైతే ఉభయలోకాలనూ కోల్పోవటం జరుగుతుంది. గుణపాఠం నేర్చుకోలేరు, సన్మార్గం అనుసరించనూలేరు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

47 : ఈ వాక్యం నజ్దీబిన్ హారీస్ మరియు అతని సహచరుల గురించి అవతరించింది. వీరు అల్లాహ్ శిక్ష ఎప్పుడు వస్తుంది? అని ఎగతాళి చేసేవారు. ధిక్కరిస్తూ ప్రవక్త (స)ను హేళన చేసేవారు.

కొందరు అవిశ్వాసులు ఓ అల్లాహ్! ఈ ఖుర్ఆన్ నీ గ్రంథమే. అయితే ఆకాశం నుండి మాపై రాళ్ళ వర్షం కురిపించు లేదా మరేదైనా భయంకరమైన శిక్ష అవతరింపజేయి.” (అల్ అన్ఫాల్ : 32) అని ప్రార్థించేవారు.

50 : అయితే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసినవారిని స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేయడం జరుగుతుంది. (త్రైసిరుప్రహ్మాన్)

51 : అల్లాహ్ దాసులను సన్మార్గం నుండి దూరం చేయడంలో శ్రమించే వారు అల్లాహ్ ను అధిగమించగలమని భావిస్తున్నారు. అల్లాహ్ ను ఎవరూ అధిగమించలేరని వారు తెలుసుకోవాలి. ఇటువంటి వారి నివాసం నరకం అవుతుంది.

52 : నీకంటే ముందు మేము పంపిన ప్రవక్తల పట్ల కూడా షైతాన్ ఈ విధంగానే ప్రవర్తించాడు. షైతాన్

<p>(64) ఆకాశాలలో ఉన్నదీ, భూమిలో ఉన్నదీ అంతా ఆయనదే. నిస్సందేహంగా ఆయనే నిరపేక్షాపరుడు, స్తుతింపబడేవాడు. (65) భూమిపై ఉన్న సమస్తాన్నీ ఆయన మీకు వశపరచటం, ఆయనే పడవను నియమబద్ధం చేయటం, అది ఆయన ఆజ్ఞానుసారం సముద్రంలో నడవటం, ఆయనే ఆకాశాన్ని నిలిపి ఉంచటం, అది ఆయన అనుమతి లేకుండా నేలపై పడవకపోవటం మీరు చూడటం లేదా? వాస్తవం ఏమిటంటే, మానవుల పట్ల అల్లాహ్ ఎంతో వాత్సల్యం కలవాడు. ఎంతో కరుణగలవాడు. (66) ఆయనే మీకు జీవితాన్ని ప్రసాదించాడు, ఆయనే మీకు మృత్యువును కలుగజేస్తాడు. ఆయనే మిమ్మల్ని మళ్ళీ బ్రతికిస్తాడు. నిజంగానే మానవుడు పరమ సత్యతిరస్కారి.</p>	<p>لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۗ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهٗوَ الْعَلِيُّ الْحَمِيْدُ ﴿٦٤﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْاَرْضِ وَالْفَلَكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖ ۗ وَيُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ اَنْ تَقَعَ عَلٰى الْاَرْضِ اِلَّا بِاِذْنِهٖ ۗ اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَّءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿٦٥﴾ وَهُوَ الَّذِيْ اَحْيَاكُمْ ثُمَّ مُمِيتَكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۗ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَكَفُوْرٌ ﴿٦٦﴾</p>
<p>అల్లాహ్ వాక్యాల్లో అసత్యాన్ని కల్పించి వాటిని అవిశ్వాసుల వరకు చేరవేస్తాడు. కాని అల్లాహ్ వీటిని తొలగించి తన ఆదేశాలను పటిష్ఠపరిచాడు.</p> <p>53 : అవిశ్వాసం, కాపట్టం తమ మనసులలో ఉన్నవారూ, పాపకార్యాల్లో చాలా దూరం పోయినవారు షైతాన్ వలకు గురవుతారు.</p> <p>54 : అల్లాహ్ పట్ల భీతి కలిగి ఉన్నవారి విశ్వాసం అధికమవుతుంది. వారు అల్లాహ్ గ్రంథాన్ని సత్యమైనదిగా భావిస్తారు. సన్మార్గాన్నే అనుసరిస్తారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p> <p>55 : అవిశ్వాసులు ఖుర్ఆన్ పట్ల అనుమానం వ్యక్తం చేస్తూఉంటారు. చివరికి ప్రళయం సంభవిస్తుంది. లేదా అకస్మాత్తుగా దైవశిక్ష వారిని చుట్టుముట్టుతుంది. ఏం జరిగినా వారికి ఎటువంటి లాభము చేకూరదు. ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యాతలు దీన్ని బద్దె యుద్ధంగా పేర్కొన్నారు. ఇందులో చాలామంది అవమానకరంగా చంపబడ్డారు. చాలామంది బందీలయ్యారు. అప్పుడు వారికి ఇస్లాం, ఖుర్ఆన్ సత్యం అని తెలిసిపోయింది. (తైసీరుప్రహ్మాన్)</p> <p>56 : తీర్పుదినం నాడు అధికారం కేవలం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. దైవప్రీతి కొరకు తమ ఇళ్ళనూ, బంధుమిత్రులను దూరం చేసుకున్నవారు, అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడినవారు, పోరాడుతూ చంపబడినవారూ సహజంగా మరణించిన వారు స్వర్గంలో అల్లాహ్ ఆతిథ్యం పొందుతారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p> <p>60 : అంటే ఎవరిపట్ల అయినా అన్యాయం జరిగితే దానికి సమానంగా ప్రతీకారం తీర్చుకోవచ్చు. సామాజిక జీవితంలో దీని ద్వారా ప్రశాంతత నెలకొంటుంది. (అహ్ సనుల్ బయాన్) (అలి ఇమాన్ : 26, 27ని చూడండి.)</p> <p>63 : అల్లాహ్ మాత్రమే ఆకాశం నుండి వర్షం కురిపిస్తాడు. గాలులను పంపిస్తాడు. మబ్బులను ప్రయాణింపజేస్తాడు. ఆ తరువాత వాటిని కరిగించి వర్షం కురిపిస్తాడు. మృత భూమికి జీవం పోస్తాడు. అది పచ్చని పైర్లతో, మొక్కలతో, వృక్షాలతో కళకళలాడుతూ ఉంటుంది. ఈ విశ్వం అంతా కేవలం అల్లాహ్ అధీనంలోనే ఉన్నది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p>	

(67) ప్రతి అనుచర సంఘానికి మేము ఒక ఆరాధనా పద్ధతిని నిర్ణయించాము. అది దానిని అనుసరిస్తోంది. కనుక ఓ ప్రవక్తా! వారు ఈ విషయంలో నీతో తగాదా పడకూడదు. నీవు నీ ప్రభువు వైపునకు ఆహ్వానించు. నిస్సందేహంగా నీవు సన్మార్గంపై ఉన్నావు. (68) ఒకవేళ వారు నీతో వివాదానికి తలపడితే, ఇలా అను, “మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. (69) ప్రశయం నాడు అల్లాహ్ మీ మధ్య మీరు విభేదించుకుంటూ ఉన్న విషయాలన్నిటి గురించి తీర్పు చెబుతాడు. (70) ఆకాశంలోనూ, భూమిపైనా ఉన్న ప్రతి వస్తువును గురించి అల్లాహ్ కు తెలుసని నీవు ఎరుగవా? అంతా ఒక గ్రంథంలో వ్రాయబడి ఉంది. అల్లాహ్ కు ఇదేమంత కష్టం కానేకాదు. (71) ఈ ప్రజలు అల్లాహ్ ను కాదని ఎవరినైతే ఆరాధిస్తున్నారో, వారి కొరకు అల్లాహ్ ఏ ప్రమాణాన్నీ అవతరింపజేయలేదు. వీరికి కూడా దాని గురించి ఏమీ తెలియదు. ఇటువంటి దుర్మార్గులకు సహాయపడే వాడెవ్వడూ లేడు. (72) వారికి సుప్తమైన మా వాక్యాలను వినిపించినప్పుడు, సత్యతిరస్కారుల ముఖాలు మాడిపోవటాన్ని నీవు చూస్తావు. ఇంకా వారు మా వాక్యాలను వినిపించే వారిపై వెంటనే విరుచుకు పడతారేమో అనిపిస్తుంది. వారికి ఇలా చెప్పు : “దీనికంటే కూడా ఘోరమైన విషయం నేను మీకు తెలుపనా? అది అగ్ని. సత్యాన్ని స్వీకరించక నిరాకరించే వారి విషయంలో అల్లాహ్ దానిని గురించి వాగ్దానం చేశాడు. అది అతి చెడ్డ నివాస స్థలం.” (73) మానవులారా! ఒక ఉదాహరణ ఇవ్వబడుతోంది; దానిని శ్రద్ధగా వినండి. అల్లాహ్ ని వదలి మీరు ఏ దేవుళ్లను వేడుకుంటున్నారో, వారందరూ కలసి కూడా ఒక్క ఈగను సృష్టించ దలచినా, అలా చేయలేరు. అంతేకాదు, ఒకవేళ ఈగ వారి నుండి ఏదైనా వస్తువును లాక్కుపోయినా, వారు దానిని విడిపించుకు రానూ లేరు. సహాయాన్ని అర్థించేవారూ, అర్థింపబడేవారూ ఇద్దరూ బలహీనులే.

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَارُ عُنَّا فِي الْأَمْرِ وَإِدْعَاءِ رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى مُسْتَقِيمٍ ﴿67﴾

وَإِنْ جَدَلُواكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿68﴾
اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿69﴾

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لِكِتَابٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿70﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿71﴾

وَإِذَا تَنَادَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قُلْ أَفَأَنْبِيئِكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذَلِكَُمْ ط النَّارُ ط وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ط وَبئس المصير ﴿72﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ ضُرْبَ مَثَلٍ فَاستَبِعُوا لَهُ ط إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ ط وَإِنَّ يَسْلُبُهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ط ضَعْفُ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ ﴿73﴾

(74) అల్లాహ్ గొప్పతనాన్ని వారు గుర్తించవలసిన విధంగా గుర్తించలేదు. నిజానికి అల్లాహ్ మాత్రమే శక్తిమంతుడు, గౌరవనీయుడూను. (75) యదార్థం ఏమిటంటే, అల్లాహ్ సందేశహారులను దైవదూతల నుండి, మానవుల నుండి ఎన్నుకుంటాడు. ఆయన అన్నీ వింటాడు. అన్నీ చూస్తాడు. (76) ప్రజల ముందు ఉన్న దానిని ఆయన ఎరుగును. వారికి గోప్యంగా ఉన్నదాన్నీ ఆయన ఎరుగును. వ్యవహారాలన్నీ ఆయన వైపునకే మరలుతాయి. (77) విశ్వాసులారా! రుకూ చేయండి. సజ్దా చేయండి. మీ ప్రభువునే ఆరాధించండి. సత్కార్యాలు చేయండి. తద్వారానే మీకు సాఫల్యం లభిస్తుంది. (78) అల్లాహ్ మార్గంలో జిహాద్ చేయండి. జిహాద్ చేయవలసిన విధంగా. ఆయన మిమ్మల్ని తన సేవకై ఎన్నుకున్నాడు. ధర్మంలో మీకు ఏ ఇబ్బందినీ ఉంచలేదు. మీ తండ్రి ఇబ్రాహీమ్ ధర్మంపై స్థిరంగా ఉండండి. పూర్వం కూడా అల్లాహ్ మీకు ముస్లిమ్ అనే పేరునే పెట్టాడు. ఇందులో కూడా, దైవప్రవక్త మీ విషయంలో సాక్షిగా ఉండటానికి మరియు మీరు ప్రజల విషయంలో సాక్షులుగా ఉండటానికి. కనుక నమాజును స్థాపించండి, జకాత్ ఇవ్వండి, అల్లాహ్ తో గట్టి సంబంధం కలిగి ఉండండి. ఆయనే మీకు సంరక్షకుడు, ఎంతో మంచి సంరక్షకుడు, ఎంతో మంచి సహాయకుడూను.

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿74﴾

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ ۗ

إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿75﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۗ وَآلَى اللَّهِ

تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿76﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَعْبُدُوا

رَبَّكُمْ وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿77﴾

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ ۗ هُوَ اجْتَبَاكُمْ

وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ ۗ مِلَّةَ

آبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ ۗ هُوَ سَمَّاكُمْ الْمُسْلِمِينَ ۚ

مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا

عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ ۗ

فَأَقِمْوَا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا

بِاللَّهِ ۗ هُوَ مَوْلَاكُمْ ۖ فَبِئْسَ مَوْلَايَ وَنِعْمَ

النَّصِيرُ ﴿78﴾

64 - 78 వాక్యాల వివరణ :

65 : జీవ పదార్థాలనూ, నిర్జీవ పదార్థాలనూ, జంతువులనూ, వృక్షాలనూ, కొండలనూ, పర్వతాలనూ, నదులనూ, సముద్రాలనూ మీ ప్రయోజనాల కొరకు అల్లాహ్ సృష్టించాడు. ఓడలు ఆయన అనుమతితోనే పయనిస్తాయి. ఆకాశాన్ని ఏ ఆధారం లేకుండా సృష్టించాడు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ ప్రజల పట్ల దయ, కరుణగలవాడు. (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

66 : ఉనికి కూడా లేని మిమ్మల్ని సృష్టించింది ఆయనే. ఆయనే మీకు మరణాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. మరల ఆయనే మిమ్మల్ని సజీవంగా లేపుతాడు. ఆయన వద్దకే మీరు వెళ్ళవలసి ఉంది. అలాంటప్పుడు ఆయన్ను వదలి

ఇతరుల్ని ఆరాధించటానికి మీకు సిగ్గుగా లేదా? ఏది ఏమైనా మానవుడు చాలా కృతఘ్నుతగల ప్రాణి. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

67 : ప్రతి ప్రవక్తకూ ఒక జీవిత విధానం ఇవ్వబడింది. 'మన్సక్' అంటే మానవులు తరచూ వచ్చిపోయే స్థలం. మంచికైనా, చెడుకైనా. అందువల్లే హజ్ ఆచరణలను 'మనాసిక్' అంటారు. ఎందుకంటే ప్రజలు ఇక్కడికి వస్తూ పోతూ విశ్రాంతి తీసుకుంటూ ఉంటారు. ఇస్లామ్ ధర్మంలో నిర్ణయించిన ఆరాధనా పద్ధతులను తెలియజేయటం జరిగింది. వెనుకటి పద్ధతులన్నిటినీ రద్దు చేయటం జరిగింది. ఇప్పుడు సర్వమానవాళికి ఈ మార్గమే, ఈ విధానమే శరణ్యం. ప్రజలు దాన్ని స్వీకరించేబదులు, దాని గురించి కలహించుకుంటున్నారు. నాతో వాదోపవాదాలకు దిగుతున్నారు. ఇదంతా అల్లాహ్ కు తెలుస్తునే ఉంది. వివరాలకు సూరె అహ్ ఖాఫ్ : 48ని చూడండి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

70 : భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్నదీ, జరిగిందీ, జరుగుతున్నదీ, జరిగేదీ అంతా అల్లాహ్ కు తెలుసు. విశ్వవార్తలన్నీ ఆయనకు తెలుస్తునే ఉన్నాయి. అవన్నీ దివ్య గ్రంథంలో ఉన్నాయి.

ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : "భూమ్యాకాశాలను సృష్టించటానికి 50 వేల సంవత్సరాలకు ముందే విశ్వజాతకాన్ని వ్రాయడం జరిగింది. అన్నిటికంటే ముందు అల్లాహ్ కలాన్ని సృష్టించాడు, దాన్ని వ్రాయమని ఆదేశించాడు. అప్పుడు కలము "ఏమి వ్రాయాలి" అని అడిగింది. దానికి అల్లాహ్ తీర్పుదినం వరకు జరిగే సంఘటనలను వ్రాయి" అన్నాడు. కలము వ్రాసింది.

71 : ఈ వాక్యంలో విగ్రహారాధకుల అజ్ఞానాన్ని అమాయకత్వాన్ని ఎత్తిచూపడం జరిగింది. వారు ఎటువంటి సాక్ష్యాధారాలు లేకుండా అల్లాహ్ ను వదలి ఇతరుల ఆరాధనలో నిమగ్నులై ఉన్నారు. వీరిని అల్లాహ్ విచారించటం జరుగుతుంది. నిస్సందేహంగా అవిశ్వాసులు సాఫల్యం పొందలేరు. బహుదైవారాధన వారు కల్పించుకున్నదే. వీరు తమ తాతముత్తాతల పట్ల అంధానుసరణకు గురయ్యారు. షైతాన్ వారి చేష్టలను వారి కొరకు ఆకర్షణీయంగా చేశాడు. మరియు బహుదైవారాధన పర్యవసానం చాలా చెడ్డది. విగ్రహారాధకులు దుర్మార్గులు. దుర్మార్గులకు అల్లాహ్ కు వ్యతిరేకంగా సహాయం చేసేవారెవరూ ఉండరు.

72 : అల్లాహ్ ఆదేశాలనూ, సాక్ష్యాధారాలనూ వారికి తెలియజేసే ప్రయత్నం చేస్తే, వారిపై దాడి చేసేవారు. వారిని ఆపదలకు, కష్టాలకు గురిచేసేవారు. అనేక విధాలుగా హింసించేవారు. చేయిచేసుకునేవారు. ఈ నీచులు ఎప్పుడూ దుర్బాషలాడేవారు.

వారిశిక్ష నరకాగ్ని అని వారిని హెచ్చరించమని మహాప్రవక్త (స)ను ఆదేశించడం జరిగింది. అందులో వీరు కాల్చబడతారు. బుద్ధిజ్ఞానాలను ఉపయోగించండి. అసభ్యకరమైన చేష్టలకు దూరంగా ఉండండి అని హితబోధ చేయబడింది. అవిశ్వాసులు ప్రవేశించే ఆ నరకం అత్యంత ప్రమాదకరమైనది, నీచమయినది.

73 : ఇందులో విగ్రహాల బలహీనతను, ఆరాధకుల బుద్ధిహీనతను గురించి ప్రస్తావించబడింది. మీరు పూజిస్తున్న ఈ విగ్రహాలు ఒక్క ఈగను కూడా సృష్టించలేవు. విగ్రహాలన్నీ కలిసినా ఇది సాధ్యం కాని పని. ఈగను అలా ఉంచి దాని ఒక్క రెక్కను కూడా సృష్టించలేరు. ఆరాధించేవారూ, ఆరాధింపబడేవారూ - ఇద్దరూ బలహీనులే. విగ్రహాలు మరియు ఈగ అల్లాహ్ వద్ద చాలా మామూలు సృష్టితాలు.

74 : అంటే వీరు అల్లాహ్ విలువను, గొప్పతనాన్ని గుర్తించలేదు. ఆయన ఈ సృష్టికే పాలకుడు. ఔన్నత్యం కలవాడు.

75 : ఆ అల్లాహ్ తన సందేశహరులుగా దైవదూతలను, పురుషులను ఎన్నుకున్నాడు. అయితే ఆయన అన్నీ వినేవాడూ, చూసేవాడూ. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

76 : అంటే, అల్లాహ్ ఆరాధనలో నిమగ్నమయి ఉండటం, సత్కార్యాలు చేయటంలోనే సాఫల్య రహస్యం దాగి ఉంది. ముస్లిములు ఈ విషయాన్ని గ్రహిస్తే ఎంతో బాగుండేది!

78 : ఈ వాక్యం ద్వారా ముస్లిములకు దైవమార్గంలో కృషి చేయమని ప్రోత్సహించబడింది. అంటే నోటిద్వారా, చేతి ద్వారా, ధనం ద్వారా మానవ కళ్యాణానికి కృషి చేయాలి. ఎందుకంటే దీనికి చాలా గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంది.

మీ వద్దకు గొప్ప ప్రవక్తను పంపడం జరిగింది. మీకు పరిపూర్ణ జీవన విధానాన్ని ఇవ్వటం జరిగింది. ధర్మంలో మీకు ఎలాంటి అసౌకర్యాన్నీ ఉంచలేదు. శక్తికి మించినటువంటి బాధ్యతనూ మోపలేదు. కాబట్టి ముస్లిములు నమాజును స్థాపించాలి. దానధర్మాలు చేయాలి. అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఆశ్రయించాలి. ఆయనే ఉత్తమ సంరక్షకుడు. ఉత్తమ సహాయకుడు.

